

Järjestelmä: Erityispätevyysjärjestelmä
Nimike: Erikoisasiantuntija

FYSIOTERAPIAN ERIKOISASIAANTUNTIJA

Sisällysluettelo

1	Tee osaamisesi näkyväksi - hae fysioterapian erikoisasantuntijanimikettä	3
2	Tavoitteet	7
3	Tausta	8
4	Fysioterapian erikoisasantuntija	9
4.1	Kriteerit	9
4.1.1	Koulutus	9
4.1.2	Työkokemus.....	10
4.1.3	Muu toiminta	10
4.2	Fysioterapian erikoisalueet	12
4.3	Nimike ja myöntäminen	13
4.3.1	Nimikkeen päivittäminen	13
	LÄHTEET	15
	LIITTEET	16
	Liite 1. Lasten fysioterapian erikoisasantuntija	16
	Liite 2. Tuki- ja liikuntaelimestön (TULE) fysioterapian erikoisasantuntija.....	19
	Liite 3. Aikuisten neurologisen fysioterapian erikoisasantuntija	21
	Liite 4. Perusterveydenhuollon fysioterapian erikoisasantuntija	23
	Liite 5. Työfysioterapian erikoisasantuntija	25
	Liite 6. Kipufysioterapian erikoisasantuntija	27
	Liite 7. Esimerkki muusta toiminnasta.....	30
	Liite 8. Hakuohje	31
	Liite 9. Portfolioesimerkki.....	34
	Liite 10. Arviointilomake.....	37
	Liite 11. Pisteytystaulukko.....	39
	Liite 12. Fysioterapian erikoisasantuntijanimikkeet ruotsiksi ja englanniksi.....	41
	Liite 13. Fysioterapeuttien täydennyskoulutuksen hyvät käytännöt	42
	HANKKEEN TAUSTALLA.....	44

1 Tee osaamisesi näkyväksi – hae fysioterapian erikoisasiantuntijan nimeä

Miksi?

Fysioterapian asiantuntijuuden määrittelyyn, työllä etenemiseen ja palkkauksen kehittämiseen tarvitaan ammattikunnan yhteinen näkemys. Erikoislääkintävoimistelijakoulutuksen lakkauttamisen jälkeen vuonna 1994 fysioterapeuttien urakehityksen tukena ei ole ollut yhteisesti hyväksyttyä järjestelmää. Tähän haasteeseen Suomen Fysioterapeutit vastasi valmistamalla vuonna 2001 linjauksen fysioterapian erikoisosajasta. Liiton hallituksen vuonna 2003 nimeämä työryhmä (nykyään erikoisasiantuntijaneuvosto) on määritellyt erikoisosajan kriteerit ja nimeämisprosessin. Käytössä oleva nimitys fysioterapian erikoisosajalle on **fysioterapian erikoisasiantuntija**.

Fysioterapian erikoisasiantuntija on edelläkävijä omalla erikoisosamisalueellaan luoden uutta toimintakulttuuria. Fysioterapian erikoisasiantuntija toimii aktiivisena tiedon kerääjänä, osaamisen välittäjänä, osaamisen soveltajana ja osaamisen kehittäjänä. Erikoisasiantuntijalla on ohjauksellinen ja valmentava työote, jossa asiakas on aktiivinen osallistuja. Erikoisasiantuntijan ominaisuuksiin kuuluvat hyvä ammatillinen itsetuntemus ja empatiakyky sekä pätevyys arvioida ja käsitellä eettisiä kysymyksiä.

Erikoisasiantuntijalta edellytetään vankkaa kliinistä osaamista ja toimimista kliinisessä työssä ja fysioterapia-alan teoreettista hallintaa sekä vahvaa näyttöä toiminnasta erikoisalansa kehittäjänä, kouluttajana ja tiedon välittäjänä. Keskeisenä ominaisuutena fysioterapian erikoisasiantuntijalla on kyky yhdistää tutkimustieto fysioterapeutin työhön. Tämä edellyttää sekä korkeaa tietotasoa että vahvaa erikoisalankokemusta, mitkä tulevat esille erikoisasiantuntijalinjauksessa korkeina vaatimuksina peruskoulutuksen jälkeisissä opinnoissa, työkokemuksessa ja muussa ammatillisessa toiminnassa. Fysioterapian erikoisasiantuntijuuden tavoitteena on oman osaamisen kehittäminen ja näkyväksi tuominen sekä urakehitys.

Miten?

Haettavia fysioterapian erikoisasiantuntijan nimeä ovat lasten fysioterapia, tuki- ja liikuntaelämäntien fysioterapia, aikuisten neurologinen fysioterapia, perusterveydenhuollon fysioterapia, työfysioterapia ja kipufysioterapia. Nimeä hakevan tulee olla Suomen Fysioterapeuttien jäsen ja nimeä voi hakea kaksi kertaa vuodessa edellyttäen kliinisessä työssä toimimista. **Nimitys on voimassa aina viisi vuotta kerrallaan.**

Erikoisalueen asiantuntijuutta voidaan hyödyntää erityisesti koulutuksissa, asiantuntijalausunnoissa ja asiantuntijoina työryhmissä, nimeämisestä on todettu olevan apua myös palkkaneuvotteluissa.

Seuraavassa on määritelty erikoisasiantuntijan nimeämisprosessin tavoitteet, kriteerit nimeämiselle ja hakeminen eri esimerkkien avulla (kuviot 1.). Erikoisasiantuntijakriteeristö on otettu huomioon fysioterapeuttien maailmanjärjestön WCPT:n ja Euroopan aluejärjestön fysioterapian erikoistumista koskevat kannanotot. Fysioterapian erikoisasiantuntijalta vaaditaan korkeaa tietotasoa, vahvaa erikoisalankokemusta, näyttöä työn kehittämisestä ja laaja-alaisesta ammatillisesta toiminnasta. Erikoisasiantuntijalla on kyky yhdistää tutkimustieto fysioterapeutin työhön.

Hakemiseen liittyvät lomakkeet löydät www.suomenfysioterapeutit.fi tai liiton toimistosta toimisto@suomenfysioterapeutit.fi, p. 0207 199 590. Hakemukset lähetetään osoitteeseen: Suomen Fysioterapeutit, Rautatieläisenkatu 6B, 00520 Helsinki.

Hakemuksen käsittelyn hinta on 120* euroa ja maksu on suoritettava etukäteen tilille Nordea FI 7215553000110792. Maksettaessa on mainittava kp 2022 ja hakijan nimi. Hakemukseen tulee liittää kopio maksukuitista. Nykyiset Suomen Fysioterapeutit ry:n erikoisasiantuntijan nimeämisprosessin arviointiperusteet on tarkastettu 12/2015 ja niitä päivitetään aina tarvittaessa. Päivitystarvetta arvioi liiton hallituksen nimeämä erikoisasiantuntijaneuvosto.

* ensimmäinen hakukerta 120 €, ensimmäinen päivittäminen 60 € ja toinen päivittäminen jne. 0 €.

PÄÄTÖS TEHDÄ OSAAMINEN NÄKYVÄKSI
JA HAKEA ERIKOISASiantuntijan NIMIKETTÄ

HUOM!

Täytä tarvittavat tiedot (esim. kestot/
tuntimäärät) mahdollisimman tarkasti,
jotta pistemäärät voidaan laskea!

Tutustu kriteeristöön ja laadi portfolio liitteen 9 mukaisesti

TYÖKOKEMUS

Työkokemuksesta tulee olla todistus
esim. työnantajan lausunto, josta käy
ilmi työn kokoaikaisuus/osa-aikaisuus.
Yrittäjän kohdalla lausunnon antaja voi
olla esim. kollega. Ks. kriteeristön liite 8.

KOULUTUS

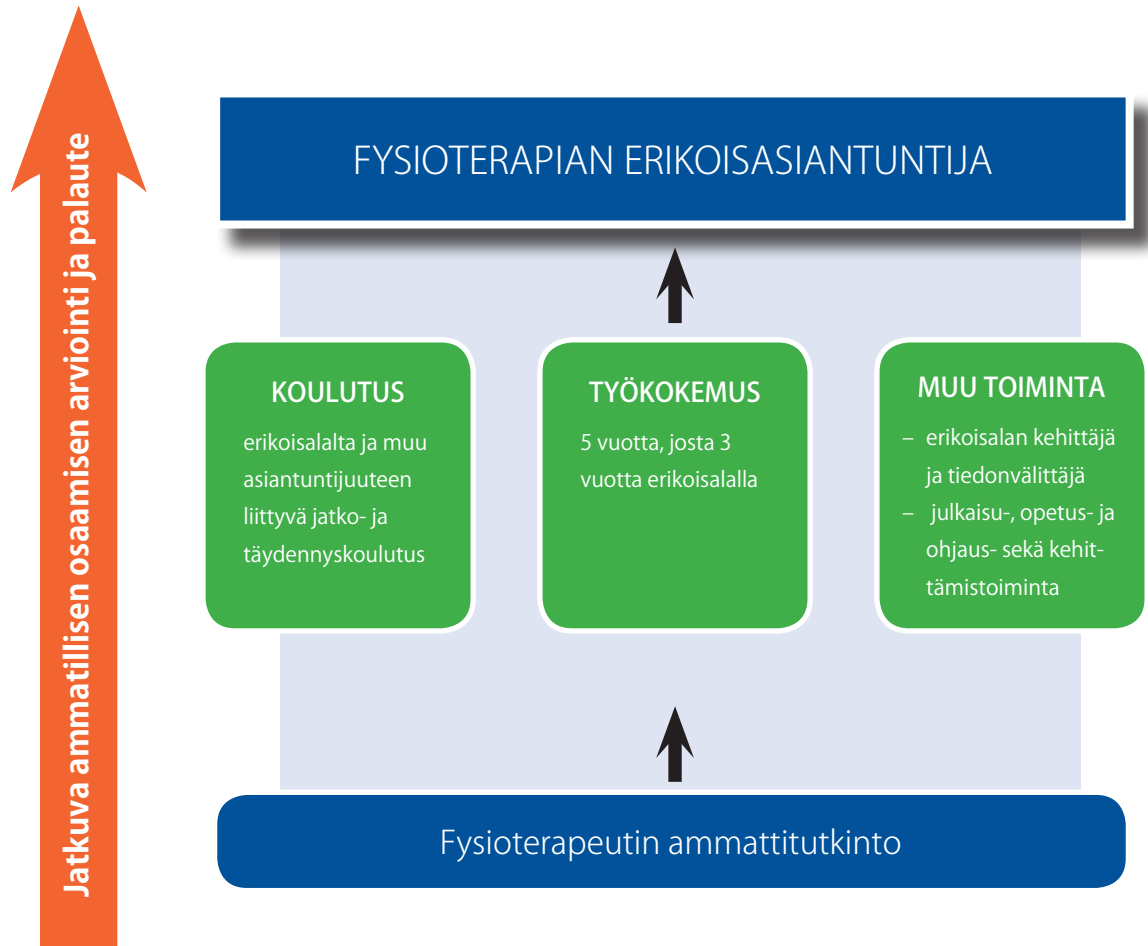
Muista ilmoittaa koulutuksen kesto
opintoviikkoina, opintopisteinä tai
tuntimäärinä portfolioissa,
ks. kriteeristön liite 8.

MUU TOIMINTA

Laadi selkeät kuvaukset muusta
toiminnasta otsikoiden JULKAISU-
TOIMINTA, OPETUS- JA OHJAUSTOIMINTA
ja KEHITTÄMISTOIMINTA alle. Muista
mainita koulutusten ja luentojen kesto
esim. tunteina. Ks. kriteeristön liite 8.

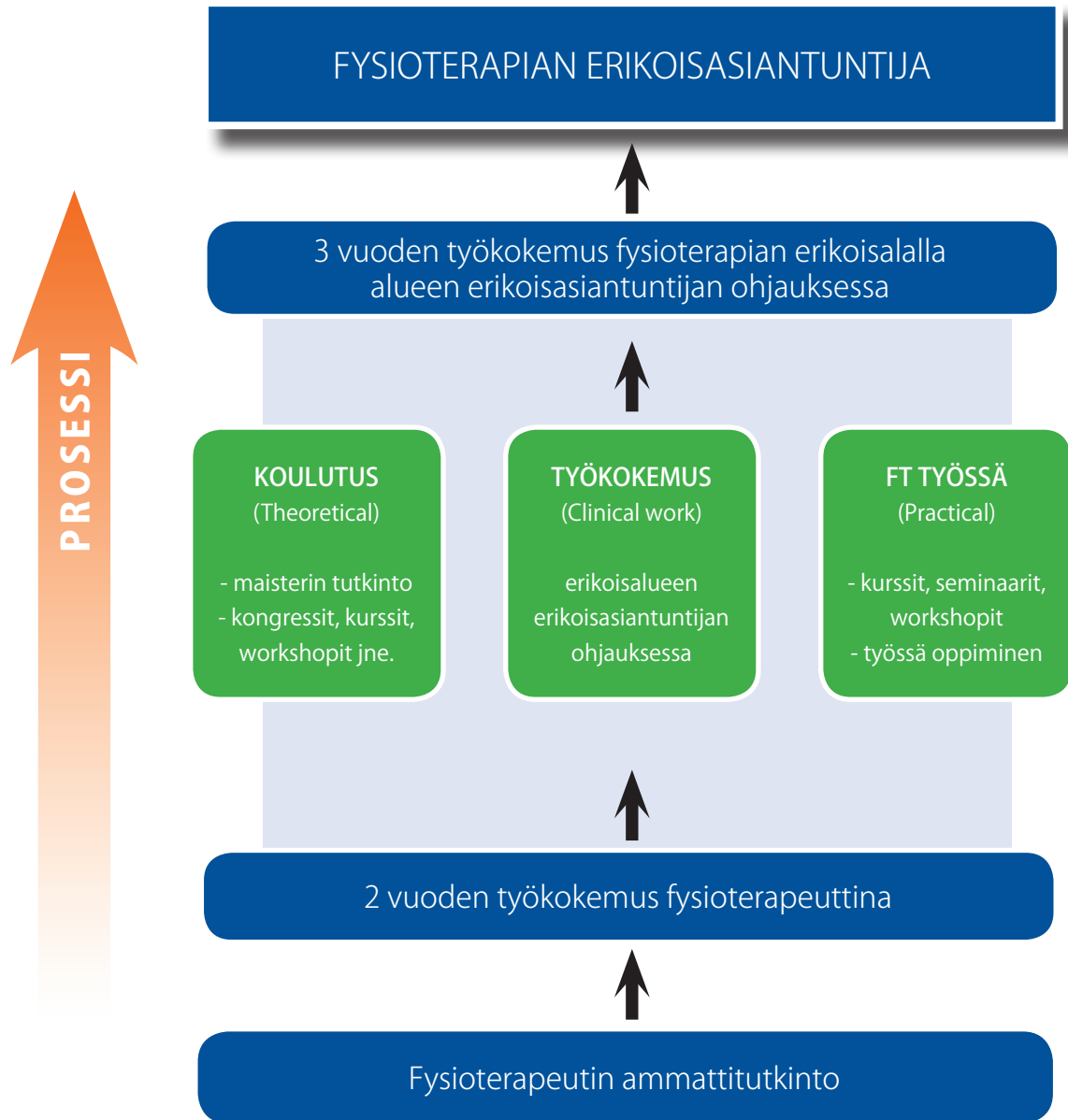
Kuvio 2.

Suomen fysioterapian erikoisasiantuntijaprosessi mukailtuna the European Region of WCPT:n mallista (General Framework for specialisation for physiotherapists within the European Region of WCPT. General Meeting 13-15.5.2004. Limassol, Cyprus.)

Kuvio 3.

The European Region of WCPT:n erikoisasiantuntijaprosessin yleinen viitekehys. (General Framework for specialisation for physiotherapists within the European Region of WCPT. General Meeting 13-15.5.2004. Limassol, Cyprus.)

Suomen Fysioterapeuttien erityispätevyysjärjestelmän tarkoituksena on:

- tukea ja motivoida fysioterapeuttia kehittymään ammatillisesti
- edistää asiantuntijuuden näkyvyyttä fysioterapiassa
- mahdollistaa vaihtoehtoisia väyliä saavuttaa erikoisasiantuntijuus koulutuksen, työkokemuksen ja muun toiminnan kautta
- edesauttaa fysioterapia-ammatin kehittymistä kansallisella ja kansainvälisellä tasolla
- tuoda esille näyttöön perustuva osaaminen ja työn monialaisuus sekä vaihtelevuus fysioterapiassa.

Fysioterapian erikoisasiantuntijaksi kehittyminen tähtää:

- fysioterapian teoreettisen ja tieteellisen tiedon syventämiseen ihmisestä hänen omassa toimintaympäristössään
- teoreettisen tiedon tuottamiseen niin yksilön, ryhmän kuin yhteisön tasolta (yksilö- ja yhteisöasiantuntijuus)
- teoreettisen tiedon ja käytännön työn integroitumiseen tuottamaan laadukkaita palveluja
- näyttöön perustuvan toiminnan systemaattiseen kehittämiseen fysioterapiatyössä
- kykyyn valita päteviä ja luotettavia menetelmiä fysioterapian toteutuksessa ja hallita fysioterapia erikoisalueena
- kykyyn osallistua aktiivisesti erikoisalueen kehittämiseen, joka voi olla esimerkiksi kongresseihin osallistumista, muiden ohjausta ja opetusta sekä kirjallisen materiaalin tuottoa
- kykyyn tuottaa työelämän kehittämis- ja tutkimusprojekteja sekä osallistua alan koulutukseen, suunnitteluun ja toteuttamiseen
- kykyyn toimia sosiaali- ja terveystieteellisen vaikuttajana, kun kuntoutuspalveluja organisoidaan kunnan, sairaanhoitopiiriin ja valtakunnan tasolla
- kykyyn osallistua palvelutarjonnan ja ympäristön suunnitteluun, joka tukee ja edistää yksilön terveyttä sekä liikkumis-, työ- ja toimintakykyä erilaisissa ikävaiheissa, elämäntilanteissa ja olosuhteissa.

3 | Tausta

Laillistettuna terveydenhuollon ammattihenkilönä fysioterapeutilla on itsenäinen asema. Tutkimustiedon määrä ja nopea kehitys aiheuttavat tarvetta syventää ja laajentaa fysioterapeutin ammatillista osaamista sekä kykyä tarkastella kriittisesti toimintaa omalla osaamisalueella. Toimintaympäristössä, sosiaali- ja terveydenhuollossa sekä yhteiskunnassa tapahtuvat muutokset edellyttävät fysioterapeutilta erikoisalueen terapiataitoja ja kykyä visioida.

Fysioterapialla on keskeinen asema sosiaali-, terveys-, kuntoutus- ja liikuntapalvelujärjestelmissä kuin myös vapaa-ajan toiminta-alueella. Keskeisenä tehtävänä fysioterapiassa on huolehtia väestön säilymisestä mahdollisimman pitkään liikkumis-, toiminta- ja työkykyisenä. Fysioterapiapalvelujen kehittämisessä asiakas nähdään kuntoutusprosessissa aktiivisena osallistujana elämänkaarensa eri vaiheissa. Toiminnassa vaikutetaan elin- ja työympäristöön sekä siihen, että kuntoutukseen osallistuvat ammattihenkilöt ja asiakkaan lähiyhteisö toimivat yhdessä sovitujen kuntoutusperiaatteiden mukaisesti. Fysioterapian erikoisasiantuntijuuden järjestelmälliselle kehitykselle oman haasteensa tuovat myös moniammatillinen työryhmätyöskentely ja eri ammattialojen erikoiskoulutukset.

Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallisessa kehittämissuunnitelmassa (KASTE 2012-2015) korostuu palvelujen kehittäminen vastaamaan aiempaa paremmin asiakkaiden tarpeita. Kehittäminen on osa perustyötä, joten käytäntöjen muuttumisen on lähdettävä työyhteisön ammattialojen sisältä kehittämällä terveydenhuollon eri ammattiryhmien välistä työnjakoa. Käytettävät voimavarat on kohdennettava kansanterveyttä parhaiten edistäviiin toimiin, mikä edellyttää tietoa vaihtoehtoisten menetelmien vaikuttavuudesta ja kustannusvaikuttavuudesta. Käytettävien työ- ja hoitomenetelmien on perustuttava yhä enemmän tutkituun tietoon.

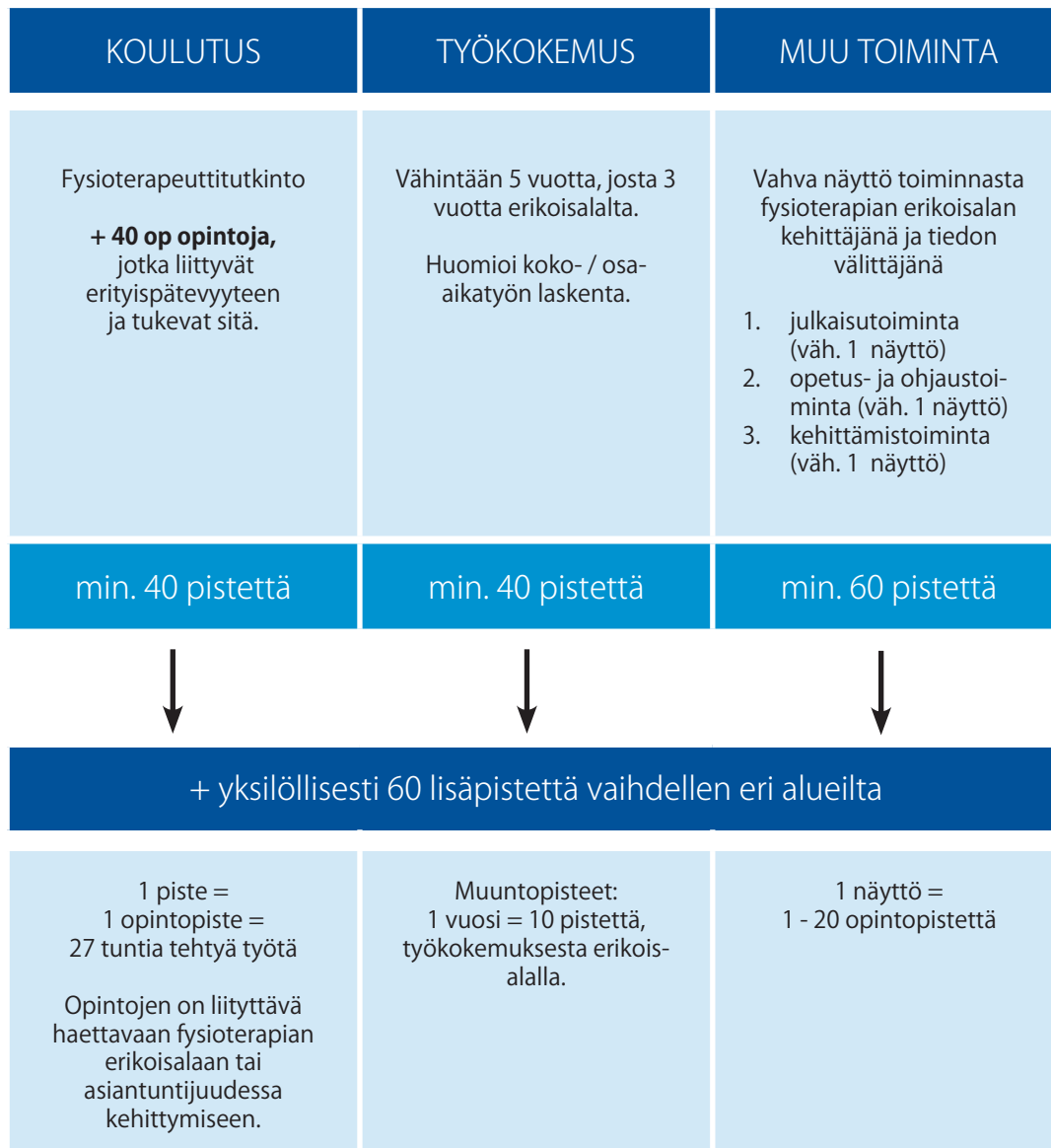
Fysioterapia ammattina on haasteiden edessä vastatessaan yhteiskunnan asettamiin vaatimuksiin hyvistä terapiakäytännöistä, jossa näyttöön perustuva kliininen osaaminen ja käytettävissä olevat resurssit määrittävät työskentelyn puitteet. Näyttöön perustuvassa työkäytännössä käytetään tietoisesti ja harkiten

saatavilla olevaa parasta tietoa. Siinä kliininen asiantuntijuus, ammatillinen kokemus ja osaaminen yhdistyvät parhaaseen saatavilla olevaan tieteelliseen tutkimusnäyttöön. Näyttöön perustuva päätöksenteko sisältää tieteellisen tiedon lisäksi asiantuntijoiden kokemukset, arvot, valinnat, mielipiteet, osaamisen ja asiakkaiden näkökulman. Käytännön päätöksissä tulee interventioiden vaikuttavuuden lisäksi aina huomioida myös muut kuntoutukseen vaikuttavat tekijät kuten historiallinen kehitys, kokemukset, arvot, vuorovaikutuksellisuus ja konteksti.

Fysioterapeutit koulutetaan ammattikorkeakoulussa. Tutkinto on 3,5-vuotinen alempi ammattikorkeakoulututkinto. Peruskoulutuksen jälkeen fysioterapeuteilla on mahdollisuus jatkaa opintojaan ammattikorkeakoulussa tai yliopistossa. Ammattikorkeakoulussa voi suorittaa ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon, joka on suunnattu työelämän tarpeisiin. Fysioterapiaa osana terveystiedettä voi opiskella yliopistossa. Suuntautumisvaihtoehtoina ovat tutkija-asiantuntijakoulutus tai terveystieteiden opettajakoulutus. Maisteritutkinnon jälkeen yliopisto-opintoja voi jatkaa tutkijakoulutuksessa lisensiaatti- tai tohtoritutkintoon saakka.

Erikoislääkintävoimistelijan tutkintoon johtava fysioterapeuttien erikoistumiskoulutus lopetettiin vuonna 1994. Tämän jälkeen ammattikorkeakoulut ovat järjestäneet 30–60 opintopisteen laajuisia erikoistumisopintoja fysioterapian eri osa-alueilta. Erikoistumisopinnot ovat täydennyskoulutusta, jotka syventävät fysioterapeutin osaamista ja asiantuntijuutta. Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen uutta erikoistumiskoulutusta koskevat sääntömuutokset tulivat voimaan vuoden 2015 alusta.

Kuvio 4. Erikoisasiantuntijan osaamisalueiden pisteytys

4.2 Fysioterapian erikoisalueet

Uusia erikoisasiantuntija-alueita voi ehdottaa erikoisasi-
antuntijaneuvostolle. Päätöksen uusien erikoisasiantuntija-
alueiden hyväksymisestä tekee liiton hallitus. Ehdotettavasta
erikoisasiantuntija-alueesta tulee olla laadittu osaamiskuvau-
s, ehdotus fysioterapian erikoisasiantuntijanimikkeestä ja peruste-
lu, miksi kyseinen erikoisalue tulisi olla fysioterapian erikoisalu-
eena. Erikoisalueen fysioterapian osaamiskuvauksessa tulee olla
lyhyt selvitys erikoisasiantuntija-alueesta, toimintaympäristöstä
ja erikoisosaamisesta. Esimerkinomaiset osaamiskuvaukset on
laadittu lasten fysioterapian, tuki- ja liikuntaelimistön fysioterapi-
an, aikuisten neurologisen fysioterapian, perusterveydenhuollon
fysioterapian, työfysioterapian sekä kipufysioterapian erikoisasi-
antuntijuudesta (liitteet 1 - 6). Esimerkkejä muista mahdollisista
fysioterapian erikoisasiantuntija-alueista on kuviossa 5.

Kuvio 5. Esimerkkejä fysioterapian erikoisasiantuntija-alueista

Toimintaympäristö	Ikäryhmät	ICF-luokitus
Perusterveydenhuollon fysioterapia	Lasten fysioterapia	Psykofyysinen fysioterapia
Työfysioterapia	Ikääntyvien fysioterapia	Hengitys- ja verenkierto- elimistön fysioterapia
Urheilufysioterapia		Tuki- ja liikuntaelimistön fysioterapia
		Aikuisten neurologinen fysioterapia

Päätös päivittää erikoisasantuntijanimike (päivitys tulee tehdä viimeistään nimikkeen voimassaolokauden päättymisestä seuraavassa haussa

HUOM!

Täytä tarvittavat tiedot (esim. kestot/
tuntimäärät) mahdollisimman tarkasti,
jotta pistemäärät voidaan laskea!

Tutustu kriteeristön nimikkeen päivittämiseen s. 13 ja laadi portfolio liite 9 VAIN päivitetystä tiedoista viimeisen 5 vuoden ajalta

TYÖKOKEMUS

Työkokemuksesta tulee olla todistus esim. työnantajan lausunto, josta käy ilmi työn kokoaikaisuus/osa-aikaisuus. Yrittäjän kohdalla lausunnon antaja voi olla esim. kollega. Ks. kriteeristön liite 8.

KOULUTUS

(vähintään 7,5 opintopisteen verran)
Muista ilmoittaa koulutuksen kesto opintoviikkoina, opintopisteinä tai tuntimäärinä portfolioissa, ks. kriteeristön liite 8.

MUU TOIMINTA

(vähintään 10 opintopisteen verran)
Laadi selkeät kuvaukset muusta toiminnasta otsikoiden JULKAISU-TOIMINTA, OPETUS- JA OHJAUSTOIMINTA ja KEHITTÄMISTOIMINTA alle. Muista mainita koulutusten ja luentojen kesto esim. tunteina. Ks. kriteeristön liite 8.

Lähteet

A Guide for General Practitioners. 2002. Irish Society of Chartered Physiotherapists.

Framework for Clinical Guidelines Development in Physiotherapy. General Meeting 13.–15.5.2004. Limassol, Cyprus. European Region of the World Confederation for Physical Therapy.

General Framework for specialisation for physiotherapists within the European Region of WCPT. General Meeting 13–15.5.2004. Limassol, Cyprus. European Region of the World Confederation for Physical Therapy.

Post Basic Physiotherapy Education. February 2001. European Region of the World Confederation for Physical Therapy.

Sackett, D.L., Rosenberg, W.M.C., Gray, J.A.M. 1996. Evidence-based medicine: what is it and what it isn't. BMJ, 312, 941-3.

Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallinen kehittämissuunnitelma (Kaste) 2012-2015.

Specialistordning Danske Fysioterapeuter. 2002. Danske Fysioterapeuter.

Specialistordning för sjukgymnaster. 2000. Legitimerade Sjukgymnasters Riksförbund.

Specialistordningen i NFF. Norsk Fysioterapeutforbund. www.fysio.no/specialistordningen, poimittu 16.1.2002.

Terveyden edistämisen mahdollisuudet - Vaikuttavuus ja kustannusvaikuttavuus. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisu 2008:1

Lasten fysioterapian erikoisasantuntija

Lasten ja nuorten fysioterapian kuvaus

Lasten ja nuorten fysioterapia on laaja-alainen yhteistyöprosessi, joka tukee ja mahdollistaa lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista, erityisesti liikkumiseen ja toimintakykyyn liittyvissä asioissa ja häiriöissä. Lasten ja nuorten fysioterapia käsittää sekä lasten että nuorten fysioterapian yksilöllisen tilanteen mukaan 16 - 20 ikävuoteen asti. Näin ollen tässä kuvauksessa käytetään asiaa kuvaamaan lyhyempää sanamuotoa: lasten fysioterapia. Lasten fysioterapia sisältää oman ammatin ydinosaamisen, asiantuntijuuden liikkumisen ja toimintakyvyn suhteen, lisäksi ymmärrystä lasten ja perheiden kanssa toimimisesta, laaja-alaisesta yhteistoiminnasta ja lasten hyvinvoinnista sekä kasvua ja kehitystä edistävästä, vaarantavista ja estävistä tekijöistä.

Toimintaympäristö

Lasten fysioterapian lähtökohtana ovat lapsen ja hänen perheensä elämäntilanne ja voimavarat. Fysioterapia perustuu lapsen ja perheen tarpeisiin sekä ajantasalla olevaan tietoon lapsen ja perheen kehityksestä. Lasten fysioterapian toimintaympäristö on sidoksissa lapsen ja perheen toimintaympäristöön. Työympäristönä toimivat esimerkiksi seuraavat: neuvola, kouluterveydenhuolto, terveyskeskus, erikoissairaanhoidon, kuntoutus- ja kehittämiskeskukset, erityiskoulu ja -luokka, päiväkotit ja koulu, lasten järjestöt, kunnan liikunta-toimi ja lapsen koti sekä harrastusympäristö. Fysioterapeutit työskentelevät julkisella, yksityisellä ja kolmannella sektorilla.

Lasten fysioterapeuttien toiminta-alue on laaja ja monimuotoinen, josta esimerkkinä seuraavat: lasten neurologia, kirurgia, ortopedia ja psykiatria. Lasten fysioterapeutit työskentelevät lukuisten erilaisten ongelmien parissa, joista mainittakoon esimerkkinä tuki- ja liikuntaelimestön häiriöt, neurologiset oppimisvaikeudet, syömisongelmat ja -häiriöt, näkö- ja kuulovammat, sekä keskosten kehitykselliset ongel-

mat. Lasten fysioterapeutin tulee omata kattavat tiedot lasten sairauksista, vammoista ja toiminnan häiriöistä. Ennaltaehkäisevä, vammaisuutta seulova ja neuvontaa antava rooli fysioterapeuteilla on mm. vastasyntyneiden parissa sekä neuvolatoiminnassa ja kouluterveydenhuollossa.

Lasten fysioterapian ominaispiirteitä

I Habilitaatio ja normaali iänmukainen kehityspotentiaali

Lasten fysioterapia poikkeaa aikuisten fysioterapiasta useimmiten siten, että fysioterapian tavoitteena ei ole menetettyjen taitojen palauttaminen vaan uuden oppiminen eli habilitaatio. Olipa kyse varhaisesta vauriosta tai myöhemmällä iällä tapahtuneesta vammautumuksesta tai ennaltaehkäisevästä toiminnasta, on tunnettava lasten liikkumisen kehitys ja aina huomioitava lapsen kasvu ja toiminta yksilöllisesti hänen elämänkaarensa mukaisesti. Tämä vaatii lasten fysioterapeutilta kokemusta ja kykyä visioida lapsen tulevaa kehitystä. Keskeisiksi taidoiksi nousevat tällöin kyky toimia lapsilähtöisesti ja arvioida lapsen valmiudet sekä tulevaisuuden mahdollisuudet.

II Perhe

Lapsi on aina osa perhettä ja fysioterapiaa toteutetaan perhekeskeisesti. Ilman vanhempien sitoutumista fysioterapiaprosessiin ei lapsia voida mahdollisimman menestyksellisesti tukea fysioterapian keinoin.

III Yhteistyö

Yhteistyön merkitys korostuu lasten fysioterapiassa, koska se vaatii lasten kuntoutuksessa erityistaitoja ja -tietoja. Erilaiset yhteistyön muodot toteutuvat moniammatillisessa työryhmässä, johon saattaa kuulua useita eri ammattiryhmiä eri tahoilta (mm. terveydenhuolto, sosiaalitoimi, koulu, toimi,

järjestöt, liikuntatoimi). Lasten kuntoutuksen verkostotyöskentely vaatii fysioterapeutilta laajaa tietämystä muiden ammattiryhmien (mm. lääkäri, psykologi, toimintaterapeutti, puheterapeutti, sosiaalityöntekijä, opettaja, kuraattori, avustaja) toiminnasta. Yhteistyöhön yhdistetään myös perheiden kanssa työskentely, jolloin perhetyömallit ja lasten vanhempien kanssa toimiminen asettavat omat vaatimuksensa vuorovaikutustaidoille.

Erikoisosaaminen lasten fysioterapiassa

Lasten fysioterapeutti

1. On kouluttautunut asiantuntijaksi hankkimalla hyvät teoreettiset lähtökohdat mm. seuraavilta alueilta koskien lapsia ja nuoria:
 - motorinen, kognitiivinen, sosiaalinen ja emotionaalinen kasvu ja kehitys
 - psykomotorinen oppiminen
 - oppimisen perusteet
 - biomekaniikka
 - kuormitusfysiologia
 - kliininen patofysiologia ja kipu
 - tiedonhankinta- ja tutkimusmenetelmät.
2. Pystyy luotettavasti ja monipuolisesti arvioimaan lasten liikkumis- ja toimintakykyä sekä suunnittelemaan tavoitteellisen fysioterapian kokonaisuuden omana vastuualueenaan osana perheen ja moniammatillisen työryhmän kanssa tehtyä kokonaissuunnitelmaa:
 - tietää mittaamisen yleiset teoreettiset perusteet ja tuntee erilaisia lasten liikkumis- ja toimintakyvyn arviointimenetelmiä arvioiden menetelmien validiteettia ja reliabiliteettia
 - käyttää lasten liikunta- ja toimintakyvyn arviointimenetelmiä säännöllisesti
 - pystyy tehtävän kannalta olennaiseen havainnointiin ja päättelyyn ongelman määrittämiseksi
 - arvioi kriittisesti tiedon/taidon soveltamismahdollisuuksia lasten liikkumis- ja toimintakyvyn tutkimisessa
3. Hallitsee syvällisesti ja laajasti lasten liikkumis- ja toimintakyvyn edistämisen menetelmät ja pystyy toteuttamaan tavoitteellisen fysioterapian kokonaisuuden:
 - asettaa toiminnalliset tavoitteet lapselle
 - osaa kirjata huomionsa selkeästi ja tulkita ne lasten vanhemmille sekä muille ammattihenkilöille
 - huolehtii fysioterapian seurannan toteutumisesta sekä tiedotuksesta ja jatkuvuudesta lapsen siirtymässä palveluyksiköstä toiseen.
 - tuntee erilaiset lähestymistavat, menetelmät, keinot ja niiden tieteelliset perusteet lasten fysioterapiassa ja on laaja-alaisesti kouluttautunut niihin
 - osaa perustellusti soveltaa oman työnsä kannalta olennaisia menetelmiä eri tilanteissa
 - osaa käyttää menetelmiä tuloksellisesti omassa työssään ja arvioi säännöllisesti fysioterapian vaikutuksia
 - arvioi kriittisesti tiedon/taidon soveltamismahdollisuuksia fysioterapian toteutuksessa
 - osaa suunnitella, toteuttaa ja arvioida erilaisia fysioterapian muotoja kuten yksilö-, pari-, ryhmäterapi- oita sekä osaa toteuttaa moniammatillista terapiaa.
4. Osaa integroida fysioterapian lapsen arkea tukevaksi toiminnaksi
 - osaa järjestää ja ohjata lapsen toimintaympäristöä lapsen kehitystä tukevaksi
 - suunnittelee ja toteuttaa fysioterapian lapsen päivittäisiä toimintoja tukevaksi sekä fysioterapian siirtovaikutuksen lapsen arkeen
 - huomioi lapsen aktiivisena osallistujana omaten taitoa lapsen motivoinnista ja sitouttamisesta rakentaen lapsen kanssa tarkoituksenmukaisen terapiasuhteen
 - huomioi arjesta selviytymistä oikea-aikaisten apuvälineratkaisujen avulla
 - tuntee vaihtoehtoisia kommunikaatiomenetelmiä ja osaa tarvittaessa konsultoida vuorovaikutuksen asiantuntijoita

- tuntee soveltavan liikunnan mahdollisuudet sekä omalta osaltaan tukee lasten edellytyksiä ja mahdollisuuksia harrastustoimintaan
 - tuntee lasten oman toiminnan ohjauksen ja leikin teorioita ja soveltaa niitä työssään
 - ohjaa, informoi ja tukee lapsen kanssa toimivia lähihenkilöitä.
5. Osa fysioterapiaprosessin aikana ohjata ja tukea lapsen ja vanhempien yhteistä toimintaa
- osaa tukea lapsen vanhempia lapsen tarkoituksenmukaisessa hoitamisessa
 - huomioi varhaisen vuorovaikutuksen merkityksen
 - huomioi mahdollisen kriisitilanteen vammaisen lapsen perheessä.
6. Tuntee omat ammattitaitonsa rajat
- hankkii tarvittaessa työnohjausta oman toimintansa, henkisten voimavarojensa ja sosiaalisten taitojensa tueksi
 - tuntee käyttämiensä menetelmien vasta-aiheet
 - konsultoi tarvittaessa muita asiantuntijoita ja ohjaa tarvittaessa lapsen toiselle asiantuntijalle
 - ristiriitatilanteissa pohtii asiaa moniammatillisen työryhmän ja perheen kanssa
 - huolehtii jatkuvasta kouluttautumisesta ja tietojen päivittämisestä.
7. Tuntee lasten kuntoutusajattelua ja -järjestelmiä huomioiden ne toiminnassaan
- lasten kuntoutuksen kokonaisuus ja oma vastuualue siinä
 - lasten palvelujärjestelmät ja lainsäädäntö sekä lasten oikeudet
 - kuntoutusparadigma ja lasten ICF
 - lasten kuntoutuksen linjaukset, suositukset ja hyvät käytännöt
 - fysioterapian eettiset ohjeet, ammattikuvauksen ja standardit soveltaen lasten alueelle
 - muut terapiat (mm. ratsastus-, musiikki-, toiminta- ja puheterapia)
 - lasten apuvälineteknologian kehitys
 - alueelliset ja valtakunnalliset verkostot.
8. Toimii laaja-alaisesti ammatillisissa ja kansainvälisissä verkostoissa, hyödyntää asiantuntemustaan toimimalla kouluttajana/ohjaajana sekä omassa työyksikössään että valtakunnallisesti, visioi ja myötävaikuttaa omalla persoonallaan lasten fysioterapian työkäytäntöjen, koulutuksen ja tutkimuksen sekä kuntoutusyhteistyön kehittymiseen ja omaa jatkuvan oppimisen valmiuden.

Tuki- ja liikuntaelimitysten (TULE) fysioterapian erikoisasiantuntija

Tule-fysioterapian kuvaus

TULE-fysioterapia on fysioterapian erikoisala, joka on suuntautunut kaiken ikäisten henkilöiden tuki- ja liikuntaelimitysten toiminnan, toimintarajoitteiden ja kiputilojen fysioterapeuttiseen tutkimiseen, terapiaan, neuvontaan ja henkilöiden omatoimisen harjoittelun ohjaukseen. Erikoisala sisältää tuki- ja liikuntaelimitysten sairauksien, kiputilojen ja toimintarajoitteiden ennaltaehkäisyä, niiden korjaamisen ja jäljellä olevan toimintakyvyn ylläpitämisen.

TULE-fysioterapian perusteena on tieto tuki- ja liikuntaelimitysten toiminnasta, toimintarajoitteiden ja kivun kehittymismekanismista, eri kudosaivurioiden paranemisprosessista sekä liikumisen ja toimintakyvyn palautumiseen vaikuttavista tekijöistä ja sekä terapeuttisen harjoittelun että erilaisten terapiamenetelmien perusteista.

Kliinisessä tutkimisessa ja terapiassa käytetään arviointi-, mittaus- ja terapiamenetelmiä, jotka perustuvat uusimpaan tieteelliseen tietoon tai vahvaan, luotettavaan kliiniseen näyttöön. Tutkimisessa ja terapiassa huomioidaan kunkin henkilön toimintaympäristön tarjoamat mahdollisuudet ja vaatteet. Terapia suunnitellaan yksilöllisesti yhdessä asiakkaan ja tarvittaessa muiden asiakkaan kuntoutusprosessiin osallistuvien kanssa. Fysioterapia voidaan myös liittää asiakkaan moniammatilliseen kuntoutusprosessiin.

Toimintaympäristö

Fysioterapeutit työskentelevät julkisella, yksityisellä ja kolmannella sektorilla. Toimipaikkoja ovat sairaalat, terveyskeskukset, kuntoutuslaitokset, yksityiset fysioterapialaitokset sekä järjestöjen ja liikuntatoimen toimipisteet. Toiminta voi tapahtua työsuhteessa tai yksityisenä ammatinharjoittajana.

Erikoisosaaminen

Tule-fysioterapian erikoisasiantuntija

1. On perustutkinnon jälkeen hankkinut hyvät teoreettiset valmiudet käyttää työssään mm. seuraavia alueita:
 - anatomia, biomekaniikka, fysiologia
 - patofysiologia / neuropatofysiologia, kipufysiologia
 - traumatologia, ortopedia, reumatologia
 - liikuntalääketiede
 - harjoitusfysiologia, motorinen oppiminen, ergonomia
 - tiedonhankinta- ja tutkimusmenetelmät.

Teoriatiedon hallinta painottuu eri tavalla toimintaympäristön mukaan, mutta hyvää tiedon kokonaishallintaa tarvitaan kaikilla toimialueilla.

2. Hallitsee tule-asiakkaan tutkimisessa kliinisen päättelyn prosessin ja siihen liittyvät sekä fyysisen toiminta- ja suorituskyvyn, eri toimintojen, liikkeiden ja kivun arviointi- ja mittausmenetelmät että hermo-, lihas- ja nivelrakenteiden yleiset ja spesifit manuaaliset testit toimintarajoitteiden selvittämiseksi.
 - on selvillä tutkimisen ja mittaamisen luotettavuuden vaikuttavista tekijöistä tutkimistilanteessa ja pystyy lisäksi arvioimaan asiakkaan oireita ja löydöksiä suhteessa asiakkaan psykososiaalisiin ja ympäristötekijöihin sekä löydösten merkitystä asiakkaan sen hetkessä elämäntilanteessa
 - tietää ihmisen yleisen terveydentilan ja muiden sairauksien vaikutuksen tuki- ja liikuntaelimitysten toimintaan ja tunnistaa muuhun sairauteen viittaavat hälytysmerkit (oireet ja löydökset) sekä kivun

- kroonisoitumiseen liittyvät riskitekijät
- osaa arvioida asiakkaan toimintaympäristössä esiintyvien kuormitustekijöiden vaikutusta asiakkaan fyysiseen toimintakykyyn ja osaa ohjata näihin liittyviä korjaavia toimenpiteitä
- pystyy hyödyntämään laboratorio- ja kuvantamistutkimusten tuloksia sekä niihin liittyviä lausuntoja
- tehdessään johtopäätöksiä asiakkaan fysioterapeuttisen tutkimisen tuloksista tuntee yleisimpien lääkkeiden vaikutukset tuki- ja liikuntaelimestön toimintaan ja toiminnan rajoituksiin
- tunnistaa erikoisalansa ja oman osaamisensa mahdollisuudet ja rajat sekä osaa tarvittaessa ohjata asiakkaan lisätutkimuksiin tai konsultaatioon asiakkaan tarpeen mukaiselle toiselle terveydenhuollon tai sosiaalialan asiantuntijalle käyttäen ja kehittäen sekä erikoisalansa että koko terveydenhuollon yhteistyöverkostoja.

3. Hallitsee monipuolisesti tule-asiakkaan fysioterapiassa käytettäviä terapeuttisen harjoittelun ja kivun hoidon menetelmiä sisältäen manuaaliset hermo-, lihas-, ja nivelrakenneiden käsittelyt.

- pystyy kliinisen tutkimisen ja johtopäätösten perusteella valitsemaan ja toteuttamaan kunkin tule-asiakkaan toimintakykyyn, toimintarajoitukseen tai kiputilaan sopivat, luotettavat fysioterapian menetelmät sekä ryhmä- ja omatoimisen harjoittelun ohjelmat
- soveltaa asiakkaan ohjauksessa yksilöllisesti harjoitusfysiologian ja motorisen oppimisen perusteita sekä pystyy hyödyntämään ammattitaitoaan ja persoonallisuuttaan asiakkaan aktiviteetin motiivoinnissa
- hallitsee asiakkaan tilan seurantaan ja terapian arviointiin soveltuvat luotettavat menetelmät sekä hyvän kirjaamiskäytännön ja hyödyntää seurantaa sekä yksilöllisesti asiakkaan terapian toteutuksessa että yleisesti fysioterapian laadun arvioinnissa ja kehittämisessä
- arvioi säännöllisesti fysioterapian menetelmien soveltuvuutta ja vaikuttavuutta käytettävissä olevan tiedon ja kokemuksen avulla

- pystyy toimimaan erikoisalansa asiantuntijana asiakkaan moniammatillisessa kuntoutusprosessissa ja laatimaan asiantuntijalausunnon asiakkaan tilasta ja kuntoutuksen tarpeesta fyysisen toimintaja suorituskyvyn osalta
- jakaa osaamistaan oman ammattiryhmän sisällä sekä monialaisessa ja moniammatillisessa toimintaympäristössä.

4. Toimii asiantuntijana ammatillisissa työryhmissä ja hyödyntää asiantuntemustaan toimimalla kouluttajana / ohjaajana sekä omissa työyksikössään että paikallisesti ja valtakunnallisesti. Myötävaikuttaa omalla työllään ja persoonallaan TULE-fysioterapian työkäytäntöjen, koulutuksen, tutkimuksen ja kuntoutusyhteistyön kehittämiseen ja omaa jatkuvan oppimisen valmiuden.

Aikuisten neurologisen fysioterapian erikoisasantuntija

Aikuisten neurologisen fysioterapian kuvaus

Neurologinen fysioterapia on fysioterapian erikoisala, joka on suuntautunut keskus- ja ääreishermostoperäisten sairauksien sekä oireyhtymien kuntoutukseen. Neurologista fysioterapiaa kuvaava piirre on eri sairauksien suuri lukumäärä ja niissä olevat erot sekä moninaisuus sisältäen äkillisesti alkavia ja vähitellen eteneviä sairauksia. Fysioterapian tavoitteena on äkillisen sairastumisen jälkeen aikaisemmin hallittujen taitojen uudelleen oppiminen sekä ajan myötä jäljellä olevien taitojen ja korvaavien menetelmien ja toimenpiteiden soveltaminen sekä sitä kautta toiminnallisuuden, itsenäisen suoriutumisen ja liikuntakyvyn parantuminen. Hitaasti etenevissä sairauksissa pyritään työkyvyn ylläpitämiseen, sairauden edetessä sosiaalisen toimintakyvyn edistämiseen sekä itsenäisen selviytymisen ja liikuntakyvyn säilymiseen niin kotona tai kodinomaisissa olosuhteissa kuin harrastuksissakin.

Neurologinen sairaus tai vamma vaikuttaa usein koko persoonaan, persoonalliseen ilmaisuun, vastaanottokykyyn, psyykkiseen prosessointiin sekä kognitiivisiin kykyihin, joiden huomiointi on kuntoutusmahdollisuuksien kannalta olennaista. Kuntoutumisen lähtökohdista ovat ihmisen omat voimavarat ja elämänpiiri. Terapia suunnitellaan yksilöllisesti yhdessä kuntoutujan sekä tarvittaessa hänen omaisensa kanssa ja tyyppisesti kuntoutus on moniammatillista. Kuntoutumisprosessiin kuuluu oikea-aikainen apuväline- ja kodinmuutosratkaisujen asiakaslähtöinen tekeminen.

Kuntoutujan toimintakyvyn ja siinä tapahtuvien muutosten toistuva arviointi toimii kliinisen päätöksenteon perustana ennen hoitojaksoa ja sen aikana. Neurologisessa fysioterapiassa käytetään erilaisia, mm. neurofysiologisiin tutkimuksiin ja motorisen oppimisen teorioihin perustuvia terapiamenetelmiä. Fysioterapeutin on kyettävä suunnittelemaan fysioterapian toteutus

kuntoutujan yksilöllisten tarpeiden mukaan tuntien eri terapiamenetelmien mahdollisuudet ja rajoitukset. Lisäksi neurologian alueella toimivan fysioterapian tulee omata teoreettista tietoa mm. biomekaniikasta, kuormitusfysiologiasta, neuropatofysiologiasta, oppimisen neurologisista perusteista (neurofysiologia ja neuropsykologia), motorisesta oppimisesta ja toimintakyvyn arviointimenetelmistä.

Toimintaympäristö

Fysioterapeutit työskentelevät julkisella, yksityisellä ja kolmannella sektorilla. Toimipaikkoja ovat esimerkiksi erikoissairaanhoidon, terveyskeskukset, kuntoutuslaitokset tai yksityiset fysioterapialaitokset. Toiminta voi tapahtua myös asiakkaan kotona. Fysioterapeutti voi olla työsuhteessa tai toimia itsenäisenä ammatinharjoittajana. Yhteistyötä tehdään mm. kuntien liikunta-toimen, kotipalvelun, kotisairaanhoidon, seurakunnan ja eri harrastusjärjestöjen kanssa.

Erikoisosaaminen

Aikuisneurologisen fysioterapian erikoisasantuntija

1. On peruskoulutuksen jälkeen hankkinut hyvät teoreettiset lähtökohdat ja käyttää työssään mm. seuraavia alueita:
 - biomekaniikka
 - kuormitusfysiologia
 - kliininen patofysiologia/neuropatofysiologia
 - oppimisen neurologiset perusteet (neurofysiologia, neuropsykologia)
 - motorinen oppiminen
 - tiedonhankinta- ja tutkimusmenetelmät

2. Pystyy luotettavasti ja monipuolisesti arvioimaan aikuisneurologisen asiakkaan liikunta- ja toimintakykyä sekä suunnittelemaan tavoitteellisen fysioterapian kokonaisuuden:

- käyttää liikunta- ja toimintakyvyn arviointimenetelmiä säännöllisesti tietäen mittaamisen yleiset teoreettiset perusteet, tuntien kattavasti erilaisia arviointimenetelmiä ja arvioiden jatkuvasti käyttämiensä menetelmien validiteettia ja reliabiliteettia
- pystyy tehtävän kannalta olennaiseen havainnointiin fysioterapeuttisen ongelman määrittämiseksi
- arvioi kriittisesti tiedon / taidon soveltamismahdollisuuksia liikunta- ja toimintakyvyn tutkimisessa.

3. Hallitsee syvällisesti ja laajasti aikuisneurologisen asiakkaan liikunta- ja toimintakyvyn harjoittamisen menetelmät ja pystyy toteuttamaan tavoitteellisen fysioterapian kokonaisuuden:

- tuntee eri neuroterapiat sekä niiden tieteelliset perusteet ja on laaja-alaisesti kouluttautunut niihin
- osaa perustellusti soveltaa oman työnsä kannalta olennaisia menetelmiä eri tilanteissa
- osaa käyttää menetelmiä tuloksellisesti omassa työssään ja arvioi säännöllisesti fysioterapian vaikuttavuutta yksilöllisesti
- arvioi kriittisesti tiedon / taidon soveltamismahdollisuuksia fysioterapian toteutuksessa.
- jakaa osaamistaan oman ammattiryhmän sisällä sekä monialaisessa ja moniammatillisessa toimintaympäristössä

4. Tuntee kuntoutusjärjestelmiä, huomioi ne toiminnassaan ja seuraa niissä tapahtuvia muutoksia, mm.

- muut terapiat (mm. toiminta- ja puheterapia, neuropsykologia, apuvälineteknologia)
- kuntoutuksen palvelujärjestelmät ja lainsäädäntö
- potilaan oikeudet
- kuntoutuksen suunnittelu ja alueelliset verkostot
- osallistuu kuntoutusyhteistyön kehittämiseen alueellisesti ja valtakunnallisesti.

5. Toimii laaja-alaisesti ammatillisissa ja kansainvälisissä verkostoissa, hyödyntää asiantuntemustaan toimimalla kouluttajana/ohjaajana sekä omassa työyksikössään että alueellisesti ja valtakunnallisesti. Myötävaikuttaa omalla

persoonallaan aikuisneurologisen fysioterapian työkäytäntöjen, koulutuksen ja tutkimuksen sekä kuntoutusyhteistyön kehittämiseen ja omaa jatkuvan oppimisen valmiuden.

Perusterveydenhuollon fysioterapian erikoisasantuntija

Perusterveydenhuollon fysioterapian kuvaus

Perusterveydenhuollon fysioterapia perustuu terveydenhuoltolakiin (STM 2011) kuntalaisten peruspalveluna. Toimintaa ohjaavat kunnan strategiset linjaukset terveyspalveluiden toteuttamiseksi.

Perusterveydenhuollossa fysioterapeutti edistää väestön terveyttä ja toimintakykyisyyttä asiakaslähtöisesti. Työ painottuu terveyden edistämiseen ennaltaehkäisyyn, varhaisen puuttumisen ja itsehoidon tukemisen kautta. Toiminta on asiakkaan / potilaan (jatkossa asiakkaan) liikkumis- ja toimintakykyä parantavaa tai ylläpitävää. Toiminnassa huomioidaan eri väestöryhmien tarpeet ja ennakoidaan väestörakenteen muutoksen aiheuttamia vaikutuksia kunnallisten fysioterapiapalveluiden kannalta. Fysioterapeuttinen osaaminen on laaja-alaista käsittäen eri asiakasryhmiä eri ikäryhmistä. Työssä sovelletaan tutkittua tietoa ja noudatetaan Hyvä fysioterapiakäytäntö- ja Käypä hoito -suosituksia.

Työn ja toiminnan kehittäminen on oleellinen osa perusterveydenhuollossa työskentelevän fysioterapeutin työtä. Työn kehittämisessä korostuu palveluiden saatavuus ja laatu sekä kuntalaisten tasapuolisuus. Kehittämistyötä tehdään sosiaali- ja terveydenhuollon kansallisen kehittämisohjelman (Kaste 2012-2015) alueellisten ja organisaatiokohtaisten strategisten tavoitteiden suuntaisesti. Kehittämisessä johtotähtenä ovat palveluiden asiakaslähtöisyys ja asiakkaan omatoimisuuden tukeminen. Kehittäminen kohdistuu fysioterapiatoiminnan lisäksi yhteistyön kehittämiseen eri toimijoiden kanssa asiakkaan eduksi.

Toimintaympäristö

Fysioterapeutit työskentelevät julkisella ja yksityisellä sektorilla. Työympäristönä perusterveydenhuollon fysioterapeuteilla

ovat erilaiset kunnalliset työnantajat esim. terveyskeskuksissa avofysioterapiassa tai vuodeosastoilla, kunnan ylläpitämissä sairaaloissa tai hoitolaitoksissa, päiväsairaaloitoiminnassa tai kotihoidossa. Lisäksi perusterveydenhuollon palveluita voidaan antaa työterveyshuollossa ja yksityisillä lääkäriasemilla. Perusterveydenhuollon toimintaympäristössä korostuvat asiakkaiden terveyden ja toimintarajoitteiden moniulotteisuus, moniammatillinen yhteistyö sekä organisaatioiden rajojen yli toimiminen. Työ on toimimista osana terveydenhuollon ja kuntoutuksen laajempaa verkostoa. Toimintaympäristölle leimaa-antavaa on jatkuva muutos.

Erikoisosaaminen

Perusterveydenhuollon fysioterapian erikoisasantuntija

1. Teoreettinen osaaminen

- On hankkinut laajat teoreettiset lähtökohdat täydentämällä fysioterapeutin perustutkinnon jälkeen tietojaan laaja-alaisesti huomioiden oman työn tarpeet
- Seuraa fysioterapian ja kuntoutuksen tieteellistä tutkimusta ja kuntoutuksen lainsäädännössä tapahtuvia muutoksia
- Pystyy soveltamaan teoreettista tietoaan asiakkaan hyväksi

2. Kliininen osaaminen

- Omaa laaja-alaisen kliinisen osaamisen ja sen lisäksi pystyy osoittamaan syvemmän perehtyneisyytensä vähintään yhden asiakasryhmän kohdalla (esim. TULE, aikuisten neurologia, lasten fysioterapia jne.)
- Pystyy fysioterapeuttisen tutkimisen ja kliinisen päät-

telyprosessin myötä palvelemaan asiakasta ohjaus- ja neuvontapainotteisesti tukien asiakkaan omaa aktiivisuutta

- Pystyy asiakaslähtöisesti arvioimaan asiakkaan toimintakykyä käyttämällä luotettavia mittaus- ja arviointimenetelmiä
- Omaa kyvyn tunnistaa ja täsmentää asiakkaan tarpeet yhdessä asiakkaan ja / tai hänen omaisensa kanssa sekä asettaa tavoitteet yhteistyössä asiakkaan kanssa
- Pystyy laatimaan asiakkaalle tavoitteellisen fysioterapiasuunnitelman osana kuntoutus-suunnitelmaa ja pystyy arvioimaan suunnitelman toteutumista
- Pystyy valitsemaan päteviä ja luotettavia menetelmiä fysioterapian toteutuksessa
- Dokumentoi työnsä asianmukaisesti ja luotettavasti
- Pystyy tuottamaan asiakkaan ohjaukseen ja terapiaan liittyvää tukimateriaalia
- Jakaa osaamistaan oman ammattiryhmän sisällä sekä monialaisessa ja moniammatillisessa toimintaympäristössä

3. Kuntoutusjärjestelmä osaaminen

- Tunnistaa asiakkaiden terveyden ja toimintarajoitteiden moniulotteisuuden ja tuntee palvelujärjestelmää voidakseen ohjata asiakkaan tarkoituksenmukaisten palveluiden piiriin
- Osaa hyödyntää moniammatillisuuden ja verkostot asiakkaan eduksi
- Tuntee laaja-alaisesti kuntoutusjärjestelmiä ja osaa toimia asiantuntijana erilaisissa työryhmissä
- Seuraa ajantasaisesti kuntoutusjärjestelmissä tapahtuvia muutoksia. Ymmärtää niiden vaikutuksen asiakkaan näkökulmasta palveluiden käyttäjänä

4. Työn kehittämisosaaminen

- Hahmottaa perusterveydenhuollon fysioterapiatoiminnan osana laajempaa kokonaisuutta. Tunnistaa julkisen sektorin tulevaisuuden haasteet ja ymmärtää toimintaympäristössä tapahtuvien muutosten merkityksen fysioterapiatoiminnan kehittämisessä ja vaikutukset fysioterapeuttiseen ydinsaamiseen perusterveydenhuollossa
- Pystyy osallistumaan kehittämis- ja / tai tutkimusprojekteihin

- Pystyy soveltamaan kehittämisprojektien tuloksia työssään
- Kehittämisen tulokset hyödyttävät laajempaa toimijakuntaa (alueelliset toimijat, kansalliset toimijat, kansainväliset toimijat). Tuloksia raportoidaan avoimesti julkisen sektorin toimijoille ja eri yhteistyötahoille
- Edistää fysioterapian tunnettuutta verkostoissa perusterveydenhuollossa ja yhteistyötahojen piirissä
- Edistää fysioterapeuttien osaamisen tehokkaampaa / parempaa hyödyntämistä perusterveydenhuollossa

5. Osaamisen jakaminen / kouluttaminen verkostoissa

- Vaikuttaa oman alansa kehittymiseen, toimii ammatillisissa verkostoissa ja on aktiivinen tiedon välittäjä
- Tuntee vastuunsa osaamisen jakamisessa: toimii yhteistyössä fysioterapeutteja kouluttavien oppilaitosten kanssa ja osallistuu opiskelijaohjaukseen
- Jakaa osaamistaan oman ammattiryhmän sisällä sekä monialaisessa ja moniammatillisessa toimintaympäristössä.

Työfysioterapian erikoisasiantuntija

Työfysioterapian kuvaus

Työterveyshuollon toimintaa ja sisältöä säätelee työterveyshuoltolaki (1383/2001). Toimintaa ohjaavat uudistettu Valtioneuvoston asetus hyvän työterveyshuoltokäytännön periaatteista, työterveyshuollon sisällöstä sekä ammattihenkilöiden ja asiantuntijoiden koulutuksesta (708/2013) ja sen pohjalta laadittu Hyvä työterveyshuoltokäytäntö -opas (Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus ja Työterveyslaitos, 2014). Työterveyshuollossa toimivat seuraavat työterveyshuollon ammattihenkilöt: lääkärit ja terveydenhoitajat sekä työterveyshuollon asiantuntijoista pääasiassa fysioterapeutit ja psykologit. Heidän asiakkaina ovat sekä organisaatiot että niiden työntekijät.

Työterveyshuollolla tarkoitetaan työnantajan järjestettäväksi säädettyä työterveyshuollon ammattihenkilöiden ja asiantuntijoiden toimintaa, jolla edistetään työhön liittyvien sairauksien ja tapaturmien ehkäisyä, työn ja työympäristön terveellisyttä ja turvallisuutta, työyhteisön toimintaa sekä työntekijöiden terveyttä ja työ- ja toimintakykyä. Työfysioterapeutti työskentelee oman alansa asiantuntijana työterveyshuollon tiimissä sekä tekee yhteistyötä asiakasorganisaatioiden ja muiden terveydenhuollon sekä työsuojelun edustajien kanssa.

Työfysioterapeutin työ perustuu asiakasorganisaatioiden toiminnan ja tarpeiden sekä työntekijöiden työn tuntemukseen. Työterveyshuollon suunnittelun ja toiminnan lähtökohta on työpaikkaselvitys, jonka avulla tarvittavat tiedot työstä kerätään. Työfysioterapeutti tuntee työn ja tuki- ja liikuntaelimestön sekä sydän- ja verenkiertoelimestön terveyden ja toimintakyvyn väliset yhteydet. Hän arvioi työympäristöä, työvälineitä sekä työmenetelmiä. Työfysioterapeutti antaa kehittämisehdotuksia ergonomiasta sekä terveys- ja turvallisuusriskien arvioinnista. Työfysioterapia painottuu ennaltaehkäisevään toimintaan.

Työfysioterapeutti arvioi yksilöiden työn fyysistä kuormittavuutta ja työntekijöiden fyysistä toiminta- ja työkykyä. Hänen tavoitteenaan on työntekijöiden terveyden sekä työ- ja toimintakyvyn edistäminen, tukeminen ja seuranta sekä lyhyt- tai pitkäkestoisen työkyvyttömyyden ehkäisy työntekijän työuran kaikissa vaiheissa. Hän antaa ohjeita, neuvoja ja suosituksia sovittaakseen yhteen työntekijöiden voimavaroja ja työn kuormitustekijöitä siten, että työ on turvallista, fyysiseltä kuormittavuudeltaan sopivaa ja tuotettavaa. Työssään hän soveltaa tutkittua tietoa ja Käypä hoito -suosituksia.

Toimintaympäristö

Työfysioterapeutti työskentelee yritysten omilla tai yritysten yhteisillä työterveysasemilla, yksityisillä lääkäriasemilla, kunnallisessa työterveyshuollossa (terveyskeskukset, liikelaitokset), yrittäjänä tai ammatinharjoittajina. Palveluita annetaan esimerkiksi työfysioterapeutin vastaanotolla, työntekijän työpaikalla sekä kuntoutuskeskuksissa. Toimintatapa on asiakaslähtöinen ja prosessimainen. Toimintaympäristössä korostuu ratkaistavien ongelmien moniulotteisuus, jatkuva muutos, moniammatillinen yhteistyö, organisaatioiden rajojen yli toimiminen ja oman toiminnan kehittäminen osana työterveyshuollon kokonaisuutta. Työterveyshuolto toimii yhteistyössä perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon ja kuntoutuksen kanssa.

Erikoisosaaminen

1. Teoreettinen osaaminen:

- On hankkinut laajat teoreettiset tiedot työn ja terveyden sekä työkyvyn välisistä yhteyksistä ja niiden hallinnasta erikoisalaan liittyvän työterveyshuollon pätevyttävän koulutuksen lisäksi.

- Ylläpitää ja päivittää säännöllisesti työterveyshuollon osaamistaan laaja-alaisesti huomioiden oman työnsä tarpeet.
- Tuntee työterveyshuoltoa säätelevät kansalliset lait, asetukset ja ohjeet sekä työympäristöön ja työvälineisiin liittyvät EU-direktiivit ja standardit.
- Seuraa aktiivisesti fysioterapian, työfysioterapian ja työterveyshuollon tieteellistä tutkimusta ja soveltaa teoreettista tietoaan asiakasorganisaatioidensa ja niiden työntekijöiden hyväksi.
- Tuntee organisaatioiden toiminnan ja yritystoiminnan keskeiset lainalaisuudet.

Kliininen osaaminen:

- Tuntee asiakasorganisaatioissaan tehtävien töiden vaatimukset, kuormitustekijät, organisaatiokulttuurin ja toimintatavat, ja toimii näiden tietojen perusteella suunnitelmallisesti ja asiakaslähtöisesti.
- Tekee tavoitteellista yhteistyötä sekä työterveyshuollon eri ammattiryhmien, että asiakasorganisaatioiden kanssa.
- Suunnittelee työfysioterapiatoiminnan osaksi työterveyshuollon moniammatillista toimintaa, perustelee työfysioterapeutin asiantuntemuksen tarpeen sekä toteuttaa vaikuttavia, kustannustehokkaita toimenpiteitä.
- Tuottaa laadukkaita työfysioterapian palveluita.
- Ohjaa asiakkaitaan fysioterapeuttisen tutkimisen perusteella tuki- ja liikuntaelinten sekä hengitys- ja verenkiertoelinten toimintakyvyn ylläpitämisessä, parantamisessa ja niiden toimintakyvyn heikentymisen ehkäisyssä.
- Arvioi konsultaatiotarpeen erilaisissa työntekijän työkykyä heikentävissä tai uhkaavissa tilanteissa, vammoissa, oireissa tai sairauksissa.
- Soveltaa aktiivisesti tutkimustietoa työssään.
- Dokumentoi työnsä asianmukaisesti.
- Toimii asiantuntijana erilaisissa työryhmissä.
- Jakaa osaamistaan sekä oman ammattiryhmän että laajemmin työterveyshuollon sisällä.

Verkosto-osaaminen:

- Tekee työpaikan tarpeista lähtevää, suunnitelmallista ja moniammatillista yhteistyötä työsuojeluviranomaisten, perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, kolmannen sektorin ja kuntoutuksen kanssa työterveyshuollon tiimissä.
- Tuntee perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon hoitoketjut, kolmannen sektorin ja kuntoutuksen palvelujärjestelmän antaakseen työntekijöille oikea-aikaisia palveluja ja voidakseen ohjata heidät tarvittaessa fyysisen työ- ja toimintakyvyn palautumista tukevan avun piiriin.
- Tuntee paikalliset liikuntapalvelut ja tekee yhteistyötä liikunnan ammattilaisten kanssa sekä ohjaa työntekijöitä työkykyä ylläpitävän liikunnan pariin.
- On rakentanut moniammatilliset verkostot, joita hyödyntää sekä asiakasorganisaation että sen työntekijöiden hyväksi

Työn kehittämisaosaaminen:

- Seuraa omaa toimintaansa, arvioi sen laatua ja vaikuttavuutta sekä kehittää työtään osana työterveyshuollon kokonaisuutta.
- Osallistuu tutkimus- ja kehittämistyöhön omassa tai asiakasorganisaatioissaan tai erilaisissa verkostoissa.
- Soveltaa kehittämisprojektien tuloksia työssään.
- Kehittää toimintansa kustannustehokkuutta ja laatua.

Osaamisen jakaminen / kouluttaminen verkostoissa:

- Jakaa osaamistaan kouluttamalla, tuottamalla julkaisuja sekä verkostoitumalla oman ammattiryhmänsä sisällä ja moniammatillisessa toimintaympäristössä.
- Edistää toiminnallaan työfysioterapian kehittymistä, asemaa ja tunnettuutta.
- Julkaisee tutkimus- ja kehittämistyönsä tuloksia artikkeleiden, tutkimusraporttien, julkaisujen, kongressiesitelmien tai postereiden muodossa.

Kipufysioterapian erikoisasiantuntija

Kipufysioterapian kuvaus

Kivunhoito on yksi terveyden- ja sairaanhoidon keskeisistä tehtävistä, jonka tavoitteena on turvata asiakkaan/potilaan (jatkossa asiakas) asemasta ja oikeuksista säädettyjen lakien sekä hoitotakuun mukainen laadukas, yksilöllinen kivunhoito.

Kipufysioterapia on fysioterapian erikoisala, jossa suunnitellaan, kehitetään sekä toteutetaan akuutin ja kroonisen kivunhoidon näyttöön perustuvaa fysioterapiaa asiakaslähtöisesti. Kipufysioterapian erikoisasiantuntijana fysioterapeutti on mukana ennaltaehkäisemässä ja edistämässä hoitosuosituksen kivunhoitokäyttöä sekä kehittämässä alan koulutusta ja tutkimusta. Valtiovalan lisäksi toimintaa ja kehitystyötä ohjaavat kansallisten ja kansainvälisten kivun tutkimuksessa sekä opetuksessa toimivien järjestöjen julkaisemat ohjeet ja suositukset. Moniammatillinen Suomen Kivuntutkimusyhdisty (SKTY) on WHO:n alaisen IASP:N (International Association for the Study of Pain) jäsen. WCPT:ssä kipufysioterapian yhdysverkkona toimii PTP (WCPT Physical Therapy Pain Network).

Kipu ymmärretään moniulotteisena ja kulttuurisidonnaisena kokemuksena, joka pahimmillaan aiheuttaa pysyviä muutoksia ihmisen toimintakykyyn. Kivun ja kiputyypin tunnistaminen sekä asiakkaan yksilölliset tarpeet ovat kipufysioterapian päätöksenteon perusta. Asiakkaan ja hänen läheisensä osallistumista ja vaikutusmahdollisuuksia tuetaan. Fysioterapian toteuttamista ohjaavat yhteisesti laaditut ja kaikkien tiedossa olevat tavoitteet. Kipufysioterapian tavoitteena on säilyttää, ylläpitää/palauttaa ja parantaa asiakkaan toimintakykyä niin, että hän selviää sekä päivittäisen elämän että työelämän haasteista. Kipuasiakkaan hoitaminen on moniammatillista terveyden edistämistä saumattomassa palveluketjussa, jota ohjaa kuntouttava työote biopsykososiaalisessa viitekehyksessä. Kipufysioterapeutin osaaminen täydentää ja laajentaa moniammatillista työryhmää.

Toimintaympäristö

Kipufysioterapeutit työskentelevät julkisella -, yksityisellä - ja kolmannella sektorilla. Toimipaikkana voi olla perusterveydenhuolto, erikoissairaanhoito, kuntoutuslaitos, yksityinen fysioterapialaitos tai kivunhoidon yksikkö. Fysioterapeutti voi olla työsuhteessa, yrittäjänä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana. Pitkittyneeseen kipuun ja toimintakyvyn menetykseen liittyy usein taloudellisia, sosiaalisia ja psyykkisiä ongelmia. Kipufysioterapeutin on tärkeää tuntea eri asiakas- ja ikäryhmien kipuun liittyvät erityishaasteet toimintaympäristönsä painotuksen mukaan (esim. krooniset kipupotilaat, kipu neurologisissa sairauksissa, fibromyalgia ja reuma, tuki- ja liikuntaelinkivut, lantionpohjakivut, kasvokivut, postoperatiivinen kipu, syöpäkivut...). Kipuasiakkaan fysioterapia edellyttää usein moniammatillista ja monialaista työskentelytapaa, jossa tulee huomioidaan asiakas lähipiireineen.

Erikoisosaaminen

Kipufysioterapian erikoisasiantuntijan:

1. Teoreettinen osaaminen
2. Kliininen osaaminen
3. Kuntoutusjärjestelmäosaaminen
4. Työn kehittämisosaaminen
5. Osaamisen jakaminen

1. Teoreettinen osaaminen

Kipufysioterapian erikoisasiantuntija:

- On suorittanut erikoisalaan liittyvän jatkotutkinnon esimerkiksi erikoistumisopinnot tai (ylemmän) korkeakoulututkinnon ammattitutkinnon jälkeen.
- On säännöllisesti lisännyt ja päivittänyt teoriaosaamistaan asiantuntijuuteen liittyvissä jatko- ja täydennyskoulutuksissa.

- Hallitsee laaja-alaisesti kivun anatomiaa, fysiologiaa, patofysiologiaa ja epidemiologiaa sekä osaa soveltaa teoriaosaamistaan kipuasiakkaan fysioterapeuttiseen tutkimiseen, kliiniseen päättelyyn, terapiaosaamiseen ja asiakkaan ohjaamiseen.
- Tunnistaa kivun kokemiseen, kroonistumiseen ja komplisoitumiseen vaikuttavat kulttuurisidonnaiset, psykososiaaliset ja fysiologiset tekijät, kuten mieliala, pelot, aiemmat kipukokemukset, opitut käyttäytymismallit, sensitisoituminen ja autonomisen hermoston herkistyminen.
- Tuntee kivun erityispiirteet ja osaa kivun luokitteluperiaatteet.
- Omaa toimintaympäristönsä edellyttämät tiedot kivun hoidossa käytettävistä fysioterapiamenetelmistä sekä tuntee kivunhoitoon soveltuvat apuvälineet.
- Tuntee käytössä olevan kivun lääkehoidon periaatteet; kipulääkkeiden ottotavat, vaikutustavat ja vaikutusajat sekä lääkkeiden poistumisen elimistöstä. Erikoisasantuntijan tulee tuntea myös keskeisimmät kipulääkkeiden käytön vastaiheet ja yhteisvaikutukset sekä lääkkeiden vaikutuksen fysioterapian toteutukseen.
- Tuntee peruspiirteet kivun invasiivisesta hoidosta ja hoitojen vaikutuksista asiakkaan tilaan sekä fysioterapian mahdollisuuksista tukea kivunhoitoa laaja-alaisesti.

2. Kliininen osaaminen

Kipufysioterapian erikoisasantuntija:

- On toiminut fysioterapeuttina vähintään viisi vuotta, joista kolme vuotta erikoisalalla.
- Osaa tuottaa laadukkaita kipufysioterapian palveluita integroimalla näyttöön perustuvaa tietoa käytännön työhön.
- Osaa perustella ja valita tarkoituksenmukaiset fysioterapiamenetelmät asiakkaan kliinisen tutkimisen, biopsykososiaalisen tilanteen, näyttöön perustuvan tiedon ja kliinisen päättelyn pohjalta.
- Omaa hyvän ammatillisen itsetuntemuksen ja empatiakyvyn sekä pystyy arvioimaan ja ratkaisemaan eettisiä kysymyksiä.
- Toteuttaa kuntouttavaa työtä.
- Pystyy valitsemaan päteviä ja luotettavia mittareita

kivun ja kipupotilaan toimintakyvyn arviointiin ja mittaamiseen.

- Osaa tunnistaa ja täsmentää asiakkaan kivun hoitoon liittyvät tekijät yhdessä asiakkaan ja/tai hänen omaisensa kanssa.
- Pystyy laatimaan tavoitteellisen fysioterapiasuunnitelman osana asiakkaan kuntoutussuunnitelmaa.
- Hallitsee toimintaympäristössään tarvittavat kivunhoito-ohjelmat ja fysioterapiamenetelmät kuten
 1. ohjaus ja neuvonta kipumekanismeista, aktiivisesta itsehoidosta, apuvälineistä, teippauksista, päivittäisistä toimista ja ergonomiasta
 2. manuaalinen terapia kivunhoidossa; myofaskiaaliset-, lymfa- ja nivelkäsittelyt sekä neurodynamiikka
 3. terapeuttinen harjoittelu; kehon hahmottaminen, asennon ja liikkeen hallinta, fyysinen suorituskyky, toiminta- ja työkyky
 4. stimulaatiohoidot; TENS, akupunktio, biopalautteinen harjoittelu ja funktionaalinen elektrostimulaatio
 5. termiset kivunhoidot
 6. rentoutusmenetelmät ja psykofyysiset kivunhallintamenetelmät
 7. kognitiivis-behavioraalinen fysioterapia
 8. ryhmämuotoinen kipukuntoutus, kipuryhmätoiminta.
- Dokumentoi työnsä asianmukaisesti ja luotettavasti.
- Pystyy tuottamaan tukimateriaalia työssään.
- Tuntee kivun lääkehoidon periaatteet, vaikutusmekanismit ja vaikutukset fysioterapian toteuttamiseen.
- Pystyy toimimaan asiantuntijana kivunhoidon erityiskysymyksissä.

3. Kuntoutusjärjestelmäosaaminen

Kipufysioterapian erikoisasantuntija:

- Hallitsee laaja-alaisesti moni ammatilliset verkostot kyeten toimimaan oman erikoisalansa asiantuntijan asiakaslähtöisestä näkökulmasta.
- Seuraa ja tuntee laaja-alaisesti kivunhoitoa ja sen kehittymistä sekä kykenee toimimaan asiantuntijana

erilaisissa työryhmissä.

- Hallitsee pääpiirteittäin kuntoutuksen palvelujärjestelmän lainsäädännön sekä potilaan oikeudet kyeten arvioimaan myös eettisiä näkökohtia.

4. Työnkehittämisosaaminen

Kipufysioterapian erikoisasiantuntija:

- Seuraa aktiivisesti kipufysioterapiaan liittyviä julkaisuja, kehittämis- ja/tai tutkimusprojekteja sekä osallistuu niiden suunnitteluun ja toteutukseen.
- Soveltaa kehittämisprojektien tuloksia työssään.
- Edistää hyvän fysioterapiakäytännön mukaista kivun hoitoa eli tieteelliseen näyttöön ja kliiniseen kokemukseen perustuvien kivunhoitomenetelmien hyödyntämistä fysioterapiassa.
- Edistää kivun hoitomenetelmien tunnettuutta organisaatioissa ja koulutuksissa.
- Kykenee omien työtapojensa kriittiseen arviointiin ja kehittämiseen.
- Osaa tehdä moniammatillista yhteistyötä ja toimia aktiivisesti verkostoissa.

5. Osaamisen jakaminen / kouluttaminen verkostoissa

Kipufysioterapian erikoisasiantuntija:

- Tuntee vastuunsa osaamisen jakamisessa hyödyntäen asiantuntemustaan.
- Toimii erikoisalansa kouluttajana/ohjaajana mm. yhteistyössä hoitolaitosten, sairaaloiden ja oppilaitosten kanssa.
- Vaikuttaa oman erityisalansa kehittymiseen, toimii ammatillisissa verkostoissa ja on aktiivinen tiedon kerääjä/välittäjä.
- Toimii aktiivisesti ulospäin suuntautuen kivunhoidon osaamisen jakajana niin oman organisaation sisällä kuin ulospäin erilaisissa viiitekehyksissä; sekä monialaisessa ja moniammatillisessa toimintaympäristössä että yksilöllisesti asiakastilanteessa.

Esimerkki muusta toiminnasta

XXX on hyvin aktiivinen fysioterapian XX erikoisalueen kehittäjä.

Julkaisut:

- tutkimusposteri 5 kpl = 5 x 3 opintopistettä
- erikoisalan tieteellinen lehtiartikkeli 1 kpl = 10 opintopistettä, jos ensimmäisenä kirjoittajana, 3 op jos yhtenä usean kirjoittajan artikkelissa

Koulutustoiminta:

- suullinen kongressiesitys = 6 opintopistettä

Kehittämistoiminta:

- tutkimuksiin osallistuminen omalla erikoisalueellaan 100 tuntia = 3,7 opintopistettä (1 op = 27 tunnin työpanos, maksimissaan voi saada 20 opintopistettä)
- erikoisalansa luottamustehtävä alueellisesti 6 vuotta = 12 opintopistettä (2 op / vuosi)

Hakuohje

Täytä huolellisesti kaikki hakemuksen kohdat. Puutteellisia hakemuksia ei käsitellä. Lähetä hakulomake liitteineen osoitteeseen: Suomen Fysioterapeutit, Rautatieläisenkatu 6B, 00520 Helsinki. Hakemuksen mukaan liitetään ammatillisen osaamisen kuvaus (portfolio) ja kopiot työ-, tutkinto- ja muista todistuksista, joihin hakija vetoaa hakemuksessaan. Hakemuksen käsittely on maksullinen ja maksu suoritetaan etukäteen (ks. sivu 3). Kopio kuitista liitetään hakemukseen.

Ohjeet portfolion laatimiseksi Erikoisasiantuntijan nimikettä hakevan koulutusta, työkokemusta ja muuta toimintaa kuvaava portfolio on hakemusta täydentävä asiakirja, jossa hakija esittelee omaa toimintaansa erikoisasiantuntijanimikkeen näkökulmasta. Portfolio toimii osaamisen tunnistamisen ja arvioinnin välineenä ja siitä ilmenee asiantuntijuuden osa-alueiden jatkuva päivittäminen. Portfolion tavoitteena on kuvata elinikäistä oppimista, hakijan urasuuntautumista ja tehdä hakijan osaaminen näkyväksi. Portfoliossaan hakija perustelee erikoisalueen valintansa, miten hän hyödyntää erikoisalaosaamistaan laajemmin palvelujärjestelmien kehittämisessä sekä millaista osaamista hän tarvitsee lähitulevaisuudessa ja mitä keinoja siihen tarvitaan. Perustelujen avulla hakija voi nimikkeen päivittämishakemuksen yhteyteen liittää arvion, miten suunnitelmat ovat toteutuneet.

Portfolioon kuvataan olennaiset näytöt. Hakijaa suositellaan kriittisesti harkitsemaan esittämiensä näyttöjen ajankohtaisuutta. Portfoliossa näytöt kuvataan hakemuslomakkeen otsikoiden mukaisesti jäsentäen (koulutus, työkokemus, muu toiminta) ja liitteenä tulee olla dokumentit.

1. Koulutus

Kirjoita tiedot opinnoista aikajärjestyksessä alkaen uusimmasta koulutuksesta. Ilmoita kesto joko opintoviikkoina, opintopisteinä tai tuntimäärinä. Yksittäisiä alle kuuden tunnin mittaisia koulutuksia ei huomioida. Yksittäiset koulutukset kirjataan hakemukseen vain kerran. Esimerkiksi, jos olet kirjannut erikoisalan opinnot kohtaan muut tutkinnot, ei niitä voi esittää enää uudestaan kohdassa erikoisalan opinnot. Koulutukset ryhmitellään

seuraavien väliotsikoiden alle: kansalliset, kansainväliset, yhden päivän, 2-3 päivän, viikon mittaiset ja yli viikon mittaiset koulutukset. Ryhmittele samaan aiheeseen liittyvät koulutukset peräkkäin, mikäli se on mahdollista.

Haettavaan erikoisalaan liittyvistä koulutuksista hyväksytään vain sellaiset vanhat tutkinnot ja koulutukset, joita on päivitetty kuluneen 15 vuoden aikana (esim. NDT, OMT, elv-tutkinto, erityispedagogiikka). Yli 10 vuotta vanhoja yksittäisiä koulutuksia ei hyväksytä.

Erikoislääkintävoimistelijatutkinnosta hyväksi luetaan koulutusosioon 15 opintopistettä, mikäli erikoistumisopinnot ovat haettavalta fysioterapian erikoisalalta ja hakijalla on näyttöä tietojen päivittämisestä tutkinnon jälkeen. Ammattikorkeakoulujen erikoistumisopinnoista myönnetään erikoisalaopintoihin opintopisteitä opintojen laajuuden ja sisällön mukaan.

Ylemmästä korkeakoulu- tai ammattikorkeakoulututkinnosta hyväksytään 60 opintopistettä. Mikäli pääaineena on jokin muu kuin fysioterapia, toimikunta päättää, mitkä opintosuorituksista hyväksytään erikoisalaopintoihin ja mitkä muihin asiantuntijuuteen liittyviin opintoihin. Yhteensä näistä opinnoista voi maksimissaan saada 60 opintopistettä. Ylemmän korkeakoulu- tai ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyöstä (aihe haettavalta fysioterapian erikoisalueelta) annetaan lisäksi 30 opintopistettä erikoisalaopintoihin. Avoimessa korkeakoulussa suoritetuista fysioterapian opinnoista voidaan enintään hyväksyä 45 opintopistettä.

Erikoisalan opinnot

Ilmoita ne opinnot, jotka kohdistuvat hakemaasi erikoisalaan esimerkin mukaisesti. Ryhmittele samaan aiheeseen liittyvät koulutukset peräkkäin, mikäli se on mahdollista.

Kansalliset koulutukset

Koulutuksen nimi	Tuki- ja liikuntaelimestön kivun patofysiologian perusteet
Järjestäjä	ORTON
Ajankohta	1.7.06
Kesto (ov, op tai h)	7 h tai 0,3 op
Koulutuksen nimi	Kivun asiantuntijakoulutus III
Järjestäjä	Suomen kivuntutkimusyhdystys
Ajankohta	15.10.04
Kesto (ov, op tai h)	6 h tai 0,3 op

Muut asiantuntijuuteen liittyvät opinnot

Ilmoita muut opinnot (esim. ATK, tutkimus- ja tilastointimenetelmät), jotka katsot edistävän erikoisasiantuntijuuteen kehittymistäsi. Ryhmittele samaan aiheeseen liittyvät koulutukset peräkkäin, mikäli se on mahdollista.

Kansalliset koulutukset

Koulutuksen nimi	Fysioterapiatutkimuksen kriittisen arvioinnin työpaja
Järjestäjä	Suomen Fysioterapeutit ja Käypä hoito
Ajankohta	11. - 12.10.2007
Kesto (ov, op tai h)	6 h / pv tai 0,3 op
Koulutuksen nimi	Tilastomenetelmien peruskurssi
Järjestäjä	Turun yliopisto
Ajankohta	2003
Kesto (ov, op tai h)	5 ov

2. Työkokemus

Työkokemusta fysioterapeuttina tulee olla vähintään 5 vuotta, josta 3 vuotta erikoisalalta. Lisäpisteitä annetaan työkokemuksesta erikoisalalla minimivaatimuksen jälkeen. Erikoisalan työkokemus voi olla samasta työpaikasta. Mikäli hakija ei ole ollut työssä hakemallaan fysioterapian erikoisalueella viiteen vuoteen, hänen tulee päivittää erikoisosaamisensa työskentelemällä vähintään vuoden erikoisalalla. Hallinnollisissa tehtävissä, esimiehenä, tutkimustyössä tai opetustehtävissä toimivilta hakijoilta edellytetään selvitystä kliinisen erikoisalan työn osuudesta. Työajasta vähintään 50 % on oltava kliinistä työtä.

Työsuhteessa olevilta edellytetään esimiehen hyväksymä ja allekirjoittama arvioiva työnkuvaus, jonka tulee sisältää arviointi erikoisalaosaamisesta suhteessa liitteissä 1 - 5 mainittuihin vaatimuksiin ja siitä, miten hakija on kehittänyt palvelujärjestelmää ja kuinka suuri osuus työstä liittyy erityisalaan (tunteja viikossa tai prosentuaalinen osuus työtehtävästä). Yrittäjiltä edellytetään työnkuvauksen hyväksyjänä voi toimia asiantuntijasuosittelija (esim. kollega). Lisäksi hakijan tulee toimittaa selvitys kliinisen työpanoksen määrästä erikoisosaamisen kohdalla tunteina viikossa (esim. toimeksiantajalta). Arvioivan työnkuvauksen tukena voi käyttää erilaisia palautteita. Hakemuksesta tulee myös ilmetä, miten saatua palautetta (asiakkailta, kollegoilta, alaisilta, yhteistyökumppaneilta jne.) on hyödynnetty palvelujärjestelmän kehittämisessä.

Työkokemus muulla kuin erikoisalueella

Ilmoita muun työkokemuksen osalta tiedot jokaisesta työsuhteestasi. Työkokemus lasketaan kokopäivätyön mukaan (1 vuosi = 10 pistettä). Kokopäivätyöksi lasketaan kuuden tunnin työpäivä. Mikäli työ on ollut osa-aikainen tai tuntityötä, tulee se mainita hakemuksessa.

	Kesto (vuosi / kk)
Aika	1.9.1987 - 31.10.1995, 9 / 2
Työnantaja/paikka	Raision terveystakeskus
Nimike	Fysioterapeutti
Työtehtävät	Kansanterveystyön fysioterapia
Koko/osa-aikainen	30 tuntia / vko

Esimerkit tuntityöstä ja osa-aikatyöstä:

XXX on tehnyt tuntityöläisenä fysioterapeutin töitä kolmen kauden aikana yhteensä 294 tuntia.

294 tuntia = 49 työpäivää eli 10 viikkoa
6 tuntia / pv

XXX tekee osa-aikatyönä fysioterapeutin töitä vähintään 19 tuntia viikossa, mikä tulkitaan puolipäivätyöksi.

Työkokemus erikoisalueella

Ilmoita erikoisaluelta olevan työkokemuksen osalta tiedot jokaisesta työsuhteestasi. Työkokemus lasketaan muuntopisteinä kokopäivätyön mukaan (1 vuosi = 10 pistettä). Kokopäivätyöksi lasketaan kuuden tunnin työpäivä. Mikäli työ on ollut osa-aikainen tai tuntityötä, niin se tulee mainita hakemuksessa.

	Kesto (vuosi / kk)
Aika	1.9.1995 - 31.12.2000, 2 / 1,5
Työnantaja/paikka	Keski-Suomen keskussairaala
Nimike	Fysioterapeutti
Työtehtävät	Lasten fysioterapia
Koko/osa-aikainen	19 tuntia / vko

3. Muu toiminta

Muu toiminta koostuu näytöistä fysioterapian erikoisalan kehittäjänä, kouluttajana ja tiedon välittäjänä. Erikoisasiantuntija toimii laaja-alaisesti alueellisissa, valtakunnallisissa ja / tai kansainvälisissä verkostoissa hyödyntäen osaamistaan ja ammattitaitoaan. Sisällöltään muu toiminta voi olla vaihtelevaa riippuen mm. henkilön kiinnostuksesta, työkokemuksen sisällöstä ja työympäristöstä. Hakija esittää muun toiminnan osuuden portfolioissaan. Liitteessä 12 on esimerkkejä erikoisasiantuntijan muun toiminnan näytöistä viitteellisine pisteineen. Näyttöä tulee olla julkaisutoiminnasta ja vähintään yhdestä muusta toiminnan osiosta. Samaa näyttöä voi käyttää vain yhdessä osiossa.

Portfolioesimerkki

Ammatillinen portfolio

Nimi	Maija Kaarina Jykevä
Syntymäaika	20.09.1963, Rovaniemi
Osoite	
Puhelin	
Sähköposti	

PORTFOLION SISÄLTÖ

1. Kehittymissuunnitelma ja arviointi
2. Koulutus
 - Tutkintoon johtava koulutus
 - Erikoisalan opinnot
 - Muut asiantuntijuuteen liittyvät opinnot
3. Työkokemus
4. Muu toiminta
 - Julkaisutoiminta
 - Opetus- ja ohjaustoiminta
 - Kehittämistoiminta
5. Liitteet

1. KEHITTYYMISSUUNNITELMA JA ARVIOINTI

Hakija perustelee erikoisalueen valintansa, miten hän hyödyntää erikoisalaosaamistaan laajemmin palvelujärjestelmien kehittämisessä, millaista osaamista hän tarvitsee lähitulevaisuudessa ja mitä keinoja siihen tarvitaan. Perustelujen avulla hakija voi nimikkeen päivittämishakemuksen yhteyteen liittää arvion, miten suunnitelmat ovat toteutuneet. (Liite 11.)

2. KOULUTUS

Tutkintoon johtava koulutus

Perustutkinto	Lääkintävoimistelija (2,5 vuotta) Helsingin IV terveydenhuolto-oppilaitos 20.12.1984

Erikoistumistutkinto

Erikoislääkintävoimistelija (pääaineena neurologia)
Helsingin IV terveydenhuolto-oppilaitos
17.12.1990

Muut tutkinnot	Terveydenhuollon maisteri (pääaineena fysioterapia) 160 ov Jyväskylän yliopisto 31.3.1996 Pro gradu: Nimi

Erikoisalan opinnot

Kansalliset koulutukset

2-3 päivän koulutukset

Koulutuksen nimi	Neurologiapäivät
Järjestäjä	Oulun yliopistollinen sairaala ja Suomen lasten neurologinen yhdistys
Ajankohta	17. - 18.3.2005
Kesto	16 h tai 0,6 op

Koulutuksen nimi	Neurologisen potilaan toimintakyvyn arviointi fysioterapiassa
Järjestäjä	Sanfy
Ajankohta	12. - 13.4.2004
Kesto	7 tuntia / pv tai 0,3 op

Yli viikon kestävät koulutukset

Koulutuksen nimi	Erityispedagogiikka
Järjestäjä	Jyväskylän yliopiston avoin yliopisto
Ajankohta	1998 - 1999
Kesto	15 ov

Kansainväliset koulutukset

Yli viikon kestävät koulutukset

Koulutuksen nimi	14th International WCPT Congress 2003
Järjestäjä	WCPT
Ajankohta	7. - 12.6.2003
Kesto	6 päivää = 36 h tai 1,3 op

Muut asiantuntijuuteen liittyvät opinnot

Kansalliset koulutukset

Yhden päivän koulutukset

Koulutuksen nimi	ICF
Järjestäjä	Stakes
Ajankohta	25.5.2004
Kesto	8 h tai 0,3 op

2-3 päivän koulutukset

Koulutuksen nimi	Training in Basic Reviewer's Skills
Järjestäjä	Työterveyslaitos
Ajankohta	9. - 10.3.2006
Kesto	16 h tai 0,6 op

Yli viikon kestävät koulutukset

Koulutuksen nimi	Tilastomenetelmien kurssi
Järjestäjä	Turun yliopisto
Ajankohta	Syky 2000
Kesto	5 ov

3. TYÖKOKEMUS

1.1.1985 - 31.12.1989	Turun kaupunginsairaala Lääkintävoimistelija Sisätautien ja neurologian alueen fysioterapia
1.1.1990 - 31.12.1994	Turun yliopistollinen sairaala Erikoislääkintävoimistelija Vastuualueena aikuisneurologinen fysioterapia
1.1.1995 – edelleen	Maskun neurologinen kuntoutuskeskus Fysioterapeutti, kehitysvastaava. Vastuualueena aikuisneurologisen fysioterapian kehittäminen. Esimiehen hyväksymä työnkuvaus liitteenä.

4. MUU TOIMINTA

Julkaisutoiminta

Oppaat, kirjat jne.

- Jykevä M. ym. Vuosi. Oppaan nimi. Painotalo.
- Olen ensimmäinen kirjoittaja
 - Olen kirjoittanut oppaasta / kirjasta sivut xx - xx.

Erikoisalan ammatillinen lehtiartikkeli

Jykevä M. Vuosi. Artikkelin nimi. Lehti, nro, sivut.

Erikoisalan tieteelliset lehtiartikkelit

Jykevä M. Vuosi. Artikkelin nimi. Lehti, nro, sivut.

Tutkimustulosten raportointi ja suullinen kongressiesitys

- Jykevä M. Vuosi. Raportin nimi. Julkaisun nro ja paikka.
- Esityksen nimi, ajankohta, paikka, järjestäjä.

Aktiivinen erityisaluetta koskevan blogin pitäminen

Opetus- ja ohjaustoiminta

Luentojen ja koulutusten pitäminen haettavalla erikoisalalla

Luennon nimi, ajankohta, kesto (h), paikka, tilaaja.

Tutkimustulosten esittäminen ammatillisissa tai tieteellisissä koulutuksissa

Luennon nimi, ajankohta, kesto (h), paikka, tilaaja.

Fysioterapian opinnäytetyön ohjaaminen

Ohjattavan nimi, opinnäytetyön nimi, ajankohta, paikka.

Kehittämistoiminta

Tutkimuksiin ja kehittämistyöhön osallistuminen omalla erikois-alueellaan ja tuotos

Kirjoittajat, tutkimuksen nimi, julkaisupaikka.

- selvitys omasta työmäärästä tutkimuksessa
- hankesuunnitelma tai hankeraportin abstrakti liitteenä

esim.

Hyvä fysioterapiakäytäntö -hanke, ohjausryhmän jäsen, 5 / 2004 alkaen, Suomen Fysioterapeutit.

Paikka, aika

Allekirjoitus

Arviointilomake

Lomakkeen avulla hakija voi kartoittaa oman osaamisensa koulutuksen, työkokemuksen ja muun toiminnan osalta. Lomake ohjaa myös suunnittelemaan, millaista osaamisen täydennystä hakija tarvitsee voidakseen hakea erikoisasiantuntijanimikettä.

HENKILÖTIEDOT

Nimi
Henkilötunnus
Kotiosoite
Puhelin
Työosoite
Työpuhelin
Sähköposti

Erikoisasiantuntija-alue

KOULUTUKSET

- A. Fysioterapeuttitutkinto
 - Paikka ja aika
- B. Erikoislääkintävoimistelijatutkinto
 - Paikka ja aika
 - Erikoistumisalue
- C. Muut tutkinnot
 - Paikka ja aika
 - Kesto
 - Pääaine
 - Opinnäytetyö
- D. Haettavan erikoisalalan opinnot (erittely portfolioissa)
- E. Muut asiantuntijuuteen liittyvät opinnot (erittely portfolioissa)

TYÖKOKEMUS

Ohjaaja:

Nimi
Erikoisalue
Koulutus
Yhteystiedot

Työkokemus muulla kuin erikoisalueella (erittely portfolioissa)

Työkokemus haettavalla erikoisalueella (erittely portfolioissa)

MUU KOKEMUS

A. Julkaisutoiminta

kpl (erittely portfolioissa)

1. Oppaat
2. Ammatilliset kirjat
3. Yleishyödylliset kirjat
4. Erikoisalalan ammatillinen lehtiartikkeli
5. Erikoisalalan tieteellinen lehtiartikkeli
6. Ammatillisen lehden toimituskunnassa toimiminen
7. Tutkimustulosten raportointi ja suullinen kongressiesitys
8. Tutkimusposterit
9. Aktiivinen erityisaluetta koskevan blogin pitäminen

B. Opetus- ja ohjaustoiminta

kpl (erittely portfolioissa)

1. Luennot ja koulutukset erikoisalalla
2. Tutkimustulosten esittäminen ammatillisissa koulutuksissa

3. Tutkimustulosten esittäminen tieteellisissä koulutuksissa
4. Fysioterapian opinnäytetyön ohjaamiseen osallistuminen

C. Kehittämistoiminta

kpl (erittely portfolioissa)

1. Tutkimuksiin ja kehittämistyöhön osallistuminen erikoisalueella
2. Tutkimuksen organisoiminen ja uuden tiedon tuottaminen käytännön työn kriittisen arvioinnin perusteella
3. Terveystieteiden kehittämissuunnitelmassa toimiminen
4. Erikoisalansa strategioiden tuottaminen
5. Erikoisalansa luottamustehtävä alueellisesti
6. Erikoisalansa luottamustehtävä kansallisesti
7. Erikoisalansa luottamustehtävä kansainvälisesti

Pisteytystaulukko

ERIKOISASiantuntijuudentunnistaminen 1 p = 27 tuntia tehtyä työtä 1 p = 27 tehtyä työtä, 1 ov= 1,5 p	PISTEET (P)
KOULUTUS	min. 40 pistettä
Erikoisasiantuntijuuteen liittyvät ja sitä tukevat opinnot, minimi 40 p (1 op= 1 p)	
TYÖKOKEMUS	min. 40 pistettä
Vähintään viiden (5) vuoden työkokemus, josta vähintään kolme (3) vuotta erityisalalla viim. viiden vuoden aikana	40 p
Em. ylittävä työkokemus erityisalalla	1 vuosi kokopäivätyötä =10 p
MUU TOIMINTA	min. 60 pistettä (väh. kahdelta alueelta)
Julkaisutoiminta¹	
Ammatilliset kirjat	20 p /kirja (ensimmäisenä kirjoittajana) 5 p / kappale (usean kirjoittajan kanssa)
Oman erikoisalan tieteellinen lehtiartikkeli	20 p (ensimmäinen kirjoittaja) 5 p (usean kirjoittajan kanssa)
Erikoisalan ammatillinen lehtiartikkeli	5 p /artikkeli (ensimmäinen kirjoittaja) 2 p /artikkeli (yhtenä usean kirjoittajan kanssa)
Yleishyödylliset alan kirjat	10 p (ensimmäinen kirjoittaja) 1 p/ kappale usean kirjoittajan kanssa
Tutkimus- ja kehittämistyön tulosten esittely tai oman asiantuntijuusalueen artikkeli ammatillisessa lehdessä tai kirjassa	5 p (ensimmäinen kirjoittaja) 2 p (muut)
Oppaat, julkaistu painettuna tai sähköisessä muodossa	8 p (yksin tehtynä) 5 p (osallistuminen)
Toiminta ammatillisen tai tieteellisen lehden referee-arvioijana	5 p/tieteellisen artikkelin arviointi 2 p /ammatillisen artikkelin arviointi
Ammatillisen tai tieteellisen lehden tai kirjan toimituskunnassa toiminen	1 – 10 p (Pyydetään selvitys omasta roolista ja ajankäytöstä)
Omalta erityisalueelta julkaistun kirjan arviointi	1-5 p /kirja
Tutkimus- ja/tai kehittämistyön esittely kansallisessa, kansainvälisessä kongressissa	5 p 10 p

Tutkimus- tai kehittämistyön posterit	1-5 p/posteri
Aktiivinen erityisaluetta koskevan blogin pitäminen *	1-5 p

* kriteerit blogin pitämiselle: 1) säännöllinen toiminta blogissa, päivitys tiheys noin 3 kuukauden välein eli 4 x vuodessa. Blogin pitäminen on ollut aktiivista vähintään 2 vuotta. Vakiintunutta toimintaa 2) Ammattiin liittyvä ja erityisesti erikoisaluetta (pääosin) käsittelevä blogi 3) Näyttöön perustuvaa sekä omaan kokemukseen perustuvaa analyysia 4) Lähteet 5) Blogi on suunnattu pääasias-
sa ammattilaisille 6) Vuorovaikutteisuus eli mahdollisuus kommentoida blogikirjoituksia

Opetus- ja ohjaustoiminta ²		
Pidetyt luennot ja koulutukset haettavalta erikoisalalta	äidinkielellä	0,5 p /15-30 min. esitys 1 p 30- 60 min. esitys 1,5 p yli 60 min. esitys
	vieraalla kielellä:	1,5 p /15-30 min. esitys 3 p 30- 60 min. esitys 4 p yli 60min. esitys
	Samana sisältöisestä esityksestä voi saada 50% pisteistä vielä toisella esittämiskerralla, mutta ei enää sen jälkeen.	
Omien tutkimus- ja kehittämistulosten esittäminen ammatillisissa tieteellisissä koulutuksissa	3 p /koulutus 6 p /koulutus	
Opiskelijan opinnäytetyön ohjaamiseen nimettynä ohjaajana osallistuminen	1 p /valmistunut opinnäytetyö, enintään 3 p/vuosi	
Opiskelijoiden harjoittelu, nimetty ohjaaja näyttötutkinnoissa	3 p/hyväksytty näyttö, enintään 6 p/vuosi	
Työssäoppimisen ja/tai opiskelijan harjoittelun ohjaaja (nimetty)	1-5 p (huomioidaan ohjattujen viikkojen määrä ja opiskelijoiden määrä / vuosi)	
Kehittämistoiminta ³		
Tutkimuksiin/kehittämistyöhön osallistuminen omalla erikoisalueellaan	1 - 20 p Pyydetään selvitys omasta roolista ja ajankäytöstä	
Tutkimusten/kehittämistyön organisoiminen ja uuden tiedon tuottaminen käytännön työn kriittisen arvioinnin pohjalta	1 - 20 p Pyydetään selvitys omasta roolista ja ajankäytöstä	
Terveystieteiden kehittämissuunnitelmassa toiminen esim. hoitoketjut tai palveluprosessit	1 - 20 p Pyydetään selvitys omasta roolista ja ajankäytöstä	
Oman erikoisalan strategioiden tuottaminen	1 - 10 p Pyydetään selvitys omasta roolista ja ajankäytöstä	
Oman Erikoisalan luottamustehtävissä alueellisesti, kansallisesti, kansainvälisesti	2 p/vuosi, 4 p/vuosi, 6 p/vuosi Enintään 20 p	

1. Kaikesta julkaisutoiminnasta tulee mainita lähdetiedot esim. Sackett, D.L., Rosenberg, W.M.C., Gray, J.A.M. 1996. Evidence-based medicine: what is it and what it isn't. BMJ, 312, 941-3. Julkaisutoiminnaksi hyväksyttävien artikkelien tulee olla sellaisessa ammatillisessa tai tieteellisessä lehdessä, jotka ovat yleisesti saatavissa. Hyväksytystä, mutta ei vielä julkaistusta artikkelista, tulee olla hakemuksen liitteenä hyväksymiskirje.
2. Samansisältöisestä toistuvasta opetuksesta annetaan pisteet vain kerran. Työnkuvaan luonnollisesti liittyvää opetusta (esim. omassa työyhteisössä) ei huomioida erikoisasiantuntijan opetus- ja ohjaustoimintana. Yhteistyössä tehdystä koulutustoiminnasta arvioidaan hakijan työn osuus. Koulutustoiminnan sisältö- ja lähdetietojen tulee olla hakemuksen liitteenä. Opinnäytetyön ohjaamiseen osallistuneen tulee kuvata oma rooli ohjausprosessissa sekä arvioida ajankäyttö ja työpanoksen määrä tunteina.
3. Kehittämistoiminnan sisältö- ja lähdetiedot tulee olla hakemuksen liitteenä. Hakijan tulee esittää selvitys omasta roolistaan ja ajankäytöstä kehittämistoiminnassa todisteineen. Hankesuunnitelma tai hankeraportin tiivistelmä tulee olla hakemuksen liitteenä.

Fysioterapian erikoisasiantuntijanimikkeet ruotsiksi ja englanniksi

SPECIALISTOMRÅDENA:

- Specialistkompetens i fysioterapi inom pediatrik
- Specialistkompetens i fysioterapi inom vuxenneurologi
- Specialistkompetens i fysioterapi inom primärhälsovård
- Specialistkompetens i fysioterapi inom stöd- och rörelseorganen
- Specialistkompetens i fysioterapi inom smärta och smärtbehandling
- Specialistkompetens i fysioterapi inom arbetshälsa

THE AREAS OF SPECIALISATION:

- Advanced specialist in pediatric physiotherapy
- Advanced specialist in musculoskeletal physiotherapy
- Advanced specialist in neurological physiotherapy
- Advanced specialist in primary health care physiotherapy
- Advanced specialist in occupational health physiotherapy
- Advanced specialist in pain physiotherapy

Fysioterapeuttien täydennyskoulutuksen hyvät käytännöt

ETUKÄTEISTIETO KOULUTUKSESTA

1. Koulutuksen markkinoinnissa kuvataan tavoitteet, sisältö, menetelmät ja vaadittava työmäärä.
2. Osallistujien tarpeet, tavoitteet ja ennako-odotukset otetaan mahdollisimman hyvin huomioon.
3. Koulutuksen tavoitteet sekä pedagogiset ja toimintaperiaatteet tehdään läpinäkyviksi osallistujille.
4. Osallistujat perehdytetään koulutuksen tavoitteisiin ja työskentelytapaan sekä tutustutetaan toisiin osallistujiin ja kouluttajiin.

KOULUTUKSEN TOTEUTUS (RAKENTEET)

5. Oppimisympäristöt (mm. koulutustilat, välineet) soveltuvat käyttötarkoitukseen.
6. Työskentelymenetelmät ovat tarkoituksenmukaisia, monipuolisia ja soveltuvat oppimisen tukemiseen.
7. Koulutuksen työmäärä ja sisältö mitoitetaan oikein suhteessa koulutukselle varattuun aikaan ja laajuuteen.
8. Osallistujien ryhmiin jako on tarkoituksenmukainen ja ryhmäjako soveltuu oppimisen tukemiseen.
9. Osallistujien asiantuntemusta ja kokemusta hyödynnetään koulutuksessa.
10. Koulutuksen ilmapiiri on luottamuksellinen ja erilaisia mielipiteitä kunnioitetaan.
11. Osallistujien oppimisprosessia ohjataan ja tuetaan eri keinoin.

KOULUTUKSEN TOTEUTUS (SISÄLTÖ)

12. Koulutuksen sisältö ja materiaali perustuvat uusimpaan näyttöön, ovat oleellisia, vastaavat osallistujien tarpeisiin ja ovat sovellettavissa käytäntöön.

13. Koulutuksen sisällöt ja menetelmät kytketään osallistujien työhön ja sen kehittämiseen.
14. Kouluttajilla on sisällöllistä ja pedagogista tietoa ja taitoa (kompetenssi) ja he tuntevat osallistujien toimintaympäristön.
15. Koulutuksen toteuttajat ovat sitoutuneet koulutukseen, sen kehittämiseen ja osallistujien oppimisen tukemiseen.
16. Koulutuksen toteuttajat ymmärtävät, millaiseen koulutuskokonaisuuteen heidän vastuullaan oleva osa liittyy.

KOULUTUKSEN ARVIOINTI JA VAIKUTTAVUUS

17. Täydennyskoulutuksen hyviin käytäntöihin sitoutuneet tahot noudattavat koulutusta järjestäessään korkeaa ammattietiikkaa ja fysioterapeuttien eettisiä ohjeita.
18. Arviointimenetelmät ja suorituskriteerit ovat tarkoituksenmukaisia.
19. Koulutuksen tavoitteet vastaavat työnantajan tai terveyspalvelujärjestelmän tavoitteita ja tarpeita.
20. Osallistujien antamaa palautetta hyödynnetään koulutuksen kehittämisessä.

FYSIOTERAPEUTTIIEN TÄYDENNYS- KOULUTUKSEN HYVIIN KÄYTÄNTÖIHIN SITOUTUNEET YHDISTYKSET

Suomen Fysioterapeutit – Finlands Fysioterapeuter ry
Etelä-Hämeen Fysioterapeutit ry
Etelä-Saimaan Fysioterapeutit ry
Keski-Suomen Fysioterapeutit ry
Kymenlaakson Fysioterapeutit ry
Pohjanmaan Fysioterapeutit ry
Pohjois-Karjalan Fysioterapeutit ry
Pohjois-Savon Fysioterapeutit ry
Oulun läänin Fysioterapeutit ry
Satakunnan Fysioterapeutit ry
Tampereen seudun Fysioterapeutit ry
Lounais-Suomen Fysioterapeutit ry
Uudenmaan Fysioterapeutit ry
Lapin Fysioterapeutit ry
Kanta-Hämeen Fysioterapeutit ry
Suomen Aikuisneurologinen Fysioterapiayhdistys Sanfy ry
Suomen Gerontologis-Geriatriinen Fysioterapiayhdistys ry
Suomen Ortopedisien Manuaalisen Terapian yhdistys SOMTY ry
Lastenneurologisen kuntoutuksen yhdistys ry
Suomen Eläinfysioterapeutit ry
Suomen Fysioterapiakouluttajat ry
Suomen Lantionpohjan Fysioterapeutit ry
Suomen Lymfahoito ry
Suomen Psykofyysisen Fysioterapian yhdistys ry
Suomen Urheilufysioterapeutit (SUFT) ry
Työfysioterapeutit ry

Lähde: Tenhula t. 2007. Valtakunnallisesti vaikuttavaa koulutusta – Selvitys valtakunnallisen TieVie-virtuaaliyliopistohankkeen vaikuttavuudesta. Suomen virtuaaliyliopiston palveluyksikkö, www.virtuaaliyliopisto.fi

Hankkeen taustalla

Fysioterapian erikoisasiantuntija -hankkeen eteneminen

2001	Linjaus fysioterapian erikoisosaajasta
2003	1. työryhmä, erikoisosaajan kvalifikaatiot ja nimikkeen hakuprosessi, nimike vaihtuu erikoisasiantuntijaksi
2004	2. työryhmä, erikoisasiantuntijakriteereiden ja myöntämisperusteiden täsmentäminen
2005	Erikoisasiantuntijatoimikunnan nimeäminen ja nimikkeen hakukokeilu 2005–2006
2006	Erikoisasiantuntijaneuvoston nimeäminen ja nimikkeen hausta vakinainen käytäntö
2008	Arviointiperusteiden päivittäminen
2009	Päivitetyt kriteerit voimaan
2011	Arviointiperusteiden päivittäminen
2012	Päivitetyt kriteerit voimaan

Fysioterapian erikoisasiantuntijaneuvosto

Ira Jeglinsky, Arcada ammattikorkeakoulu	Lasten fysioterapia
Eira Karvonen, SOMTY ry	Tule-fysioterapia, puheenjohtaja
Johanna Koroma, Työterveyslaitos	Työfysioterapia
Jaana Paltamaa, Jyväskylän ammattikorkeakoulu	Aikuisten neurologinen fysioterapia
Anna Troberg, Espoon kaupunki	Perusterveydenhuollon fysioterapia
Hanna Häkkinen, Suomen Fysioterapeutit	Neuvoston asiantuntijas sihteeri